

KURJER WILEŃSKI

Wileńsko - Nowogródzki, Grodzieński, Poleski i Wołyński

Szef O. Z. N. gen. Skwarczyński przemawia w Wilnie

Dziękuję zebranych Dostożnikom, Reprezentantom Władz, Wojska i Społeczeństwa za to serdeczne pożegnanie. Dziękuję wszystkim mówcom za te miłe, przyjazne i tak ważne słowa, które w wysokim stopniu dodają mi otuchy do podjęcia odpowiedzialnej pracy, do której się zobowiązałem.

Przed wojną jeszcze z ust Komendanta wiele o Wilnie serdecznych opinii słyszałem i sam nie raz w młodej głowie maszyłem o mieście Komendanta — i to była pierwsza nie nawiązana między Wilnem a mną. Gdy rozkazem Wielkiego Marszałka I Dywizji stanęła garnizonem w Wilnie, gdy Wódz Naczelny — Syn tej

ziemi oba „marzenia swej duszy“ połączył, nawiązał się między nami I-szą Dywizją a Wilnem węzeł serdeczny.

Gdy jako dowódca I Dywizji wraz z wojewodą, prezydentem miasta i rektorem uniwersytetu Serce Marszałka Piłsudskiego w mauzoleum na Rossie składałem, stałem się Wilnianinem — żołnierzem, gotowym do ostatniego tchu w piersi bronić ukochania swego Wodza, Jego „miłego miasta“. Pozwólcie więc Wilnianie, że na zawsze będę dla Was „tu-tejszy“.

Pierwsza Dywizja jest spadkobierczynią I Brygady i bez wątpienia do

dzisiaj dalszym jej ciągiem. Jest więc pierwotną realizacją marzeń i planów Komendanta: wskrzeszenia Polski przez odrodzenie naprzód żołnierza polskiego.

Pierwszym dowódcą I Dywizji w wolnej Polsce był Marszałek Śmigły-Rydz. Wywarło to znamienne i wieczne piętno na nastroju, który w I Dywizji panuje. Sprawia to, że każdy kto służył w I Dywizji, wyrobił w sobie i powiększył siłę charakteru i stał się zdolnym do wywarcia tego specyficznego piętna w każdym środowisku, w którym się znajdzie.

Służyłem w I Dywizji z małymi przerwami od 1914 r. do dzisiaj, przecho-

dząc przez wszystkie funkcje oficerskie od dowódcy plutonu do dowódcy dywizji. Wychodząc z I Dywizji czuję nabytą wśród was koleżdy siłę ducha, tak potrzebną do pracy, którą mam wykonać. Za to I Dywizji dziękuję.

Zegnam dziś także Wileński Zw. Legionistów, którego jestem prezesem. Nie wiem kto po mnie zostanie prezesem, lecz życzę mu tej lojalnej współpracy, która była mým udziałem.

To, że wychodzę z Wilna, miasta Komendanta i Jego I Dywizji do pracy, która ma Naród zjednoczyć i o potęgę Polski stanowić ma dla mnie symboliczne znaczenie. Chcę więc być stąd z Wilna, gdzie widzę koło siebie tylu bliskich mi ludzi — przyjaciół, przeszły na całą Polskę pierwsze moje słowa o pracy, którą mam wykonać.

Nie będzie to program działania. Dzisiejsze zebranie mające charakter naszej wzajemnej serdeczności nie jest odpowiednią okazją po temu, by referować program. Chcę tylko krótko powiedzieć jak podchodzę do zagadnień związanych z tą pracą.

Słowa Marszałka Śmigłego - Rydzka każą „Polskę podciągnąć wzwyż“ by była potężna. Polska musi być silna, wynika to z jej położenia geograficznego między Zachodem a Wschodem Europy.

S. p. brat mój Adam mówi w tej sprawie: „dzieje dają nam do wyboru: zmarnieć lub być potężnymi. Trwać i płynąć na „automatycznie“ posuwającej się fali jest dla nas nie możliwoscią“.

By Państwo było silne, Naród musi być zorganizowany i jednolity. „Jak można organizować Państwo, jak można myśleć o uzdrowieniu cze gokolwiek w Państwie wtedy, kiedy się nie ma tej zorganizowanej, jednolitej kierowanej woli“ — woła Marszałek Śmigły - Rydz.

Hasłem „pionem moralnym“ jest obrona Polski pojęta bardzo szeroko. Marszałek mówi: „Jestem głęboko przekonany, że w tym programie wszystko się znajdzie, że znajdzie się droga wyjścia z naszych stosunków gospodarczych, że znajdzie się droga, która nas doprowadzi do wyzwolenia sił moralnych i twórczych w Narodzie, do skupienia ich, do wytworzenia nowych wartości, których nam tak bardzo potrzeba“.

Oto są główne zadania mej pracy. Podejście moje do rozwiązania tych zadań oprze się na wnikanii w psychikę narodu polskiego, podnieceniu i rozwinięciu dodatnich jego cech. Cechą taką jest entuzjazm i heroizm, porywający i jednoczący Naród do wspólnego wysiłku.

Przykładem jest listopad 1918 roku, gdy cały Naród solidarnie stanął, by rozbroić okupantów. Szli wówczas razem w zwartych szeregach, robotnicy wszelkich ugrupowań politycznych od PPS — do skrajnej prawicy, szli solidarnie chłopcy z dziedzicami, młodzież akademicka wszelkich prądów tworzyła wspólnie legie akademickie. Wtedy to woła zjednoczonego Narodu bez żadnego przymusu i bez niczyjzego sprzeciwu postawiła na czele odrodzonego Państwa Komendanta Józefa Piłsudskiego dając Mu w ręce dyktatorską władzę.

Marszałek pisze o tym: „Dumny jestem z tego faktu, dumny jestem nie tylko dlatego, że mnie ten zaszczyt spotkał, ale dumny byłem również ze swego Narodu“.

Podobny entuzjazm i heroizm widzimy w czasie kontrofensywy znad Wieprza w 1920 roku.

Przykłady takiego entuzjazmu można też znaleźć w historii powstań i historii przedrozbiorowej.

Podobną do powyższej cechy jest przejawiający się w zespołach i więk szych zbiorowiskach ludzi entuzjazm

organicznej pracy zawodowej, bez względu na to jakie przynosi osobiste dochody. Entuzjazm taki widzę obecnie u młodych inżynierów i robotników, pracujących w rozbudowującym się przemyśle w Polsce centralnej, w zapale młodzieży do lotnictwa i konstrukturstwa, widziałem go niejednokrotnie w pracy rolników i młodzieży wiejskiej, entuzjazm ten widzę też w pracy wojska.

Dążność do rozwinięcia, utrwalenia rezultatów i wyzyskania dla pracy twórczej tych zalet Narodu będzie jedną z podstaw mojej pracy.

Drugą podstawą będzie wieczna prawda, że drogie człowiekowi i zdrowości ludzkiej, jest dzieło własnej pracy.

Musi więc Naród cały budować się Państwa. Taką była dążność, do tego zmierzał wysiłek twórcy całej pracy państwowej Wielkiego Marszałka Piłsudskiego. Adam Skwarczyński pisze w tej sprawie:

„Ma Naród Polski w sobie swoiste źródło: zdolność wydobywania pracy — zbiorowej siły moralnej... Na tej drodze kształtuje się w Polsce społeczność, na tej więc drodze wskazana jest u nas budowa wiary, kultury, gospodarstwa, porządku społecznego, Państwa...“.

Trzecią podstawą mej pracy będzie zasada silnej władzy, opartej na świadomym i chętnym podporządkowaniu się jej obywateli. Nie chodzi tu tylko o władzę państwową, lecz także na tym opierać się powinna organizacja wszelkiej pracy we wszystkich dziedzinach życia. — Adam Skwarczyński przeciwstawiając „demokrację frazesów“ „demokrację pracy i odpowiedzialności“ pisze: „Aby tego przewrotu dokonać, musimy podjąć wielką pracę moralną. Polega ona na tym, aby w dzisiejszym zatamizowanym społeczeństwie „wolnych jednostek“ „niezależnych indywidualów“ wiązać ludzi nie tylko racjonalistyczną metodą uzyskiwania ich zgody na pewne „zasady programowe“, nie tylko materialistyczną metodą wiązania ich interesem, ale moralną więzią zaufania i twórczą więzią powołania“.

„Zaufanie do kierownika stwarza podstawę hierarchii i posłuchu nie z przymusu lecz z dobrej woli, która jest ideałem więzi społecznej. Powołanie wiąże człowieka z zawodem i pracą zawodową, nie tylko chęcią zysku, lecz chęcią podniesienia poziomu życia społecznego i swego własnego“.

O — to są moje podejścia do pracy, które przemyślałem i zaczynam stosować.

Nie pójdę więc drogą prawą, lewą ani centrową, jak to niektórzy prze widują. Pójdę drogą, którą mi drogocześnie Wódz Naczelny wskazuje, prowadzącą ku dobru Narodu i Państwa.

Zegnam więc Wilno, Was, Wilnianie, zegnam Koleżdy-Zołnierze, zegnam Legioniści. Odchodzę z Wilna, lecz zostajemy sobie bliscy. To serdeczne pożegnanie, liczny w nim udział społeczeństwa zobowiązuje mnie w stosunku do Was, bym w swej pracy nie zawiódł pokładanych we mnie nadziei — zobowiązuje jednak i Was w stosunku do mnie byćcie mnie w pracy poparli.

Będę pracował z całych sił. — Marszałek Piłsudski powiedział kiedyś, zdaje się w Lublinie małemu chłopcu: chłopcze, gdy ci powiedzą przyszło wie, że głową muru nie przebijesz, wiedz o tym, że to nieprawda“.

Pamiętajmy o tym, przebijemy mur, przełamiemy wszelkie zapory, postawimy dla obrony Państwa Naród zorganizowany do dyspozycji Wodza Naczelnego i wzniesiemy wówczas okrzyk, który Wy Wilnianie dziś wraz ze mną wzniesiecie — Marszałek Śmigły - Rydz niech żyje!!!

Wilno żegna gen. Skwarczyńskiego

Do tych słów i tych uczuć, jakimi wczoraj przemówił Wilno do generała Stanisława Skwarczyńskiego od chodzącego zeń na inne, tak bardzo odpowiedzialne stanowisko, nie potrafilibyśmy nie dodać od siebie, po za powtórzeniem jeszcze raz ze szczerą serca płynących życzeń szczęśliwej ręki w realizacji tych wielkich zadań, jakie sobie i Obóz Zjednoczenia Narodowego i jego obecny Szef stawiają.

Cele są jasne, na cele wszyscy się zgadzamy! Wiele zależy od podejścia od metody, od sposobu działania.

Generał Skwarczyński powiada:

Podejście moje do rozwiązywania tych zadań oprze się na wnikanii w psychikę narodu polskiego, podnieceniu i rozwijaniu dodatnich jego cech.

Cechą taką jest entuzjazm i heroizm, porywający i jednoczący Naród do wspólnego wysiłku.

Przykładem jest listopad 1918 roku, gdy cały Naród solidarnie stanął, by rozbroić okupantów. Szli wówczas razem w zwartych szeregach, robotnicy wszelkich ugrupowań politycznych od PPS — do skrajnej prawicy, szli solidarnie chłopcy z dziedzicami, młodzież akademicka wszelkich prądów tworzyła wspólnie legie akademickie.

i dalej:

Podobny entuzjazm i heroizm widzimy w czasie naszej kontrofensywy znad Wieprza w 1920 roku.

Przykłady takiego entuzjazmu można też znaleźć w historii powstań i historii przedrozbiorowej.

Chodzi o to, abyśmy na codzień, w czasie pokoju, a nie tylko w czasie wojny umieli wykrzesać z siebie płomień entuzjazmu, byśmy cały naród byli jedno.

W chwilach wielkiego niebezpieczeństwa i szczególnie wielkiej wagi dziejowej potrafiliśmy szereg razy w ciągu dziejów przestać być małosłownymi.

Puszczaliśmy w niepamięć urazy, krzywdy i różne osobiste porachunki, słałaliśmy na ołtarzu miłości ojczyzny. Szliśmy razem chłopcy z dziedzicami, roboczarze, inteligenci, kupecy, rzemieślnicy i żołnierze. Nie było biednych i bogatych, dłużników i wierzycieli, zasłużonych i trutni.

Stare błędy i winy jednych wyrównywała wspaniałomyślność i zdolność drugich oraz ogarniający wszystkich zapał. Nie było rys, a była ca-

Wczoraj o godz. 18 w sali kasyna garnizonowego odbyło się pożegnanie przez społeczeństwo wileńskie, odchodzącego z Wilna gen. Stanisława Skwarczyńskiego. Wielka sala kasyna przybrana została zielenią.

Środek sali przybrano wstęgami krzyża Virtuti Militari i Niepodległości. Cały gmach z zewnątrz bogato iluminowano reflektorami. Punktualnie o godz. 18 salę wypełnili przedstawiciele organizacji społecznych, instytucyj, związków i cechów w liczbie około 500 osób. Przybyli również przedstawiciele władz z wojewodą Bociańskim na czele, metropolita wileński arcybiskup Jaiłrzykowski, ksiądz biskup Michalkiewicz, przedstawiciele innych wyznań religijnych, delegacje wszystkich formacyj wojskowych garnizonu wileńskiego i członkowie komitetu obywatelskiego pożegnania gen. Skwarczyńskiego.

Przybyłego wraz z małżonką gen. Skwarczyńskiego powitało w kasynie przedium komitetu. W chwili, gdy generał wszedł na salę orkiestra odegrała Pierwszą Brygadę.

Program powitania wypełniła kołczyńska czarna kawa, w czasie której wygłoszonych zostało kilkanaście przemówień przez przedstawicieli społeczeństwa wileńskiego. Wszystkie wygłoszone przemówienia nacechowane były wielkim przywiązaniem do osoby gen. Skwarczyńskiego, który od szeregu lat brał czynny udział w pracy społecznej na Wileńszczyźnie. (Niekóre przemówienia podajemy na str. 3 — uw. Red. „K. W.“).

Ostatni przemawiał wojewoda Boćiański, który wręczył p. generałowej Skwarczyńskiej wiązanek kwiatów, a prezydent dr Maleszewski upominek od Wilnian, obraz pędzla Bronisława Jamontfa p. t. „Wiatr“. W czasie przerwy między przemówieniami orkiestra pocztowego P. W. odegrała szereg utworów muzycznych.

Punktualnie o godz. 19.50 gen. Skwarczyński, szef Obozu Zjednoczenia Narodowego wygłosił przemówienie, które zakończył okrzykiem na cześć Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego - Rydzka. Zebrani okrzyk ten trzykrotnie powtórzyli, po czym orkiestra odegrała hymn państwowy. Drugi okrzyk wzniesiony został na

licść trwała i niespożyta, jak blok granitu.

Naród polski jest narodem żołnierskim. W Wodzu pociąga go szczerść, serce, odwaga, siła i wielkość. Chcemy, aby działanie Szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego było tak wielko duszne i nie małosłowne, jak jego wczorajsze przemówienie i jak cytowane ustępy o podejściu do rozwiązania zadań i psychice narodu polskiego.

Piotr Lemiesz.

część gen. Skwarczyńskiego, szefa O. Z. N.

Po przemówieniu swym gen. Skwarczyński wraz z małżonką osobiście zebrał się z licznymi zebranymi przedstawicielami społeczeństwa wileńskiego. Jutro o godz. 16 gen. Skwarczyński opuszcza już na stałe Wilno.

Nowy rektor U. J. K. we Lwowie

LWÓW, (Pał). Na dzisiejszym posiedzeniu delegatów wydziałów uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, wybrany został jedynomyślnie rektorem UJK prof. dr Edmund Bulanda.

Ministrowie lotewscy na polowaniu reprezentacyjnym

KRAKÓW, (Pał). Dzisiaj rano lotewski minister Ekiś wraz z otoczeniem opuścił Kraków, udając się do Zebrzydowic, gdzie weźmie udział w reprezentacyjnym polowaniu w lasach komory i w Puszczy Nępołomickiej. W polowaniu tym weźmie również udział lotewski minister propagandy Berziński. Obaj ministrowie będą gościem p. min. opieki społecznej Zyndram Kościakowskiego.

Małżonka p. ministra Ekiśa w dniu dzisiejszym opuściła Kraków, udając się do Zakopanego na zwiedzenie polskich Tat.

Zebrań parlamentarne grupy emigracyjno-kolonialnej

WARSZAWA, (Pał). W dniu 19 stycznia br. w gmachu Sejmu odbyło się zebrań zorganizowane przez grupę emigracyjno-kolonialną Sejmu i Senatu pod przewodnictwem pos. E. Czapskiego. Dr Jan Wagner naczelnik wydziału w min. spr. zagr. wygłosił referat na temat „Problem Palestyński“. Oprócz członków grupy obecni byli m. in. wicemarszałek Senatu Kwaśniewski, wicemarszałek Sejmu Schaezel, dyr. dep. w MSZ Drymmer.

Olbrzymi sukces Chautempsa w Izbie Deputowanych

PARYŻ (Pat). Posiedzenie Izby Deputowanych, mające zdecydować o przyjęciu nowego gabinetu przez parlament, rozpoczęło się o godz. 3.30 deklaracją premiera, która — jak tego zresztą spodziewano się na ogół w kołach parlamentarnych — nosiła charakter dość wyraźnie lewicowy.

Premier starał się podkreślić związki istniejące między gabinetem obecnym a poprzednimi gabinetami Frontu Ludowego, określając charakter obecnego gabinetu, jako wychodzącego z łona stronnictw Frontu Ludowego. W swoim exposé premier na ogół unikał punktów drażniących, za powiadając tylko bardzo ostro, że będzie zdecydowanie zwalczał działalność wszelkich organizacyj i jednostek, zagrażających spokojowi publicznemu, oraz że będzie ścigał jak najostrejszymi represjami wszystkich agentów zagranicznych, starających się się w Francji zamęt z jakiegokolwiek by strony przychodzili. Ten punkt przemówienia premiera przyjęty został oklaskami na wszystkich ławach od komunistów do prawicy.

Oświadczenie w sprawie utrzymania wolnego obrotu dewizowego przyjęte zostało żywymi oklaskami na prawicy, przy całkowitym milczeniu na ławach komunistycznych i części socjalistycznej.

W dziedzinie polityki zagranicznej premier zadeklarował zachowanie przez Francję:

1) wierności dla wspólnych ideałów, łączących wielkie demokracje, a w szczególności wierności dla 100-procentowej współpracy, jaka łączy serdecznie Francję z W. Brytanią,

2) wierności przymierzom i tradycyjnym przyjaźniom, utrzymania i szanowania wszystkich paktów, które łączą Francję z zaprzyjaźnionymi narodami.

Grupa parlamentarna radykałów zaproponowała następującą formułę votum zaufania do rządu:

„Izba aprobuje deklarację rządu, której program dążący do postępu socjalnego poprawy gospodarczej i finansowej, do utrzymania pokoju oraz do obrony ustroju, jest zgodny z wolą wyrażoną w powszechnym głosowaniu, wyraża zaufanie rządowi”.

Głosowanie dało w wyniku większość rządowi premiera Chautempsa 501 głosów przeciwko jednemu.

Znaczki pocztowe wydane z okazji imienin Pana Prezydenta R. P.

WARSZAWA, (Pat). Z dniem 1 lutego br. Ministerstwo Poczt i Telegrafów wprowadza do obiegu nowe znaczki wartości 15 i 30 gr z podobizną Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, pragnąc w ten sposób uczcić przy padające w tym dniu Jego imieniny, a jednocześnie obchodzone przed niedawnym czasem 70-lecie Jego urodzin.

Znaczek 15-groszowy utrzymany jest w kolorze niebieskawo-stalowym, a 30-groszowy czerwono-fioletowym. Portret Pana Prezydenta na znaczkach tych nie ma żadnych ornamentacji, nowością zaś na nich jest to, iż wbrew dotychczasowym zwyczajom zawierają w swej treści jedynie napis „Polska”, zastępujący używany dotąd napis „Poczta polska”.

Znaczki te wyłoczone będą również i na kartkach pocztowych odpowiednich wartości.

Kronika telegraficzna

— Niemiecka delegacja wojskowa zwie dziła centrum wyszkolenia kawalerii w Grudziądzu. Następnie zaś wyjechała do centrum wyszkolenia broni pancernej w Modlinie. W sobotę goście niemieccy wyjadą w okolice Łodzi, celem zwiedzenia pola wielkiej bitwy z r. 1914, w której brał udział gen. Liebmann.

— Lotniczo gen. Franco zbombardowało 21 bm. rano m. Fainsem. 7 osób zostało zabitych, 50 rannych. Poza tym lotniczo powstańcze zbombardowało szereg miejscowości w pobliżu Barcelony oraz centralne dzielnice stolicy Katalonii.

— Ekspres idący z Londynu zderzył się w odległości 4 mil na północ od stacji Bedford z pociągiem manewrującym na inii. W katastrofie tej zginął 1 pasażer, a 25 odniosło rany.

Główna warszawska

z dnia 21 stycznia 1938 r.

Papiery:
4 i pół wewnątrzna — 65,75; 3 proc. inwest. I em. 83,25; 3 proc. inwest. II em. 83,25; 5 proc. konwersyjna — 68,63; 5 proc. kolejowa — 66,25; 4 proc. prem. dol. — 42,00; 4 proc. konsolidacja — 68,00.

Wynik głosowania jest więc wielkim sukcesem parlamentarnym rządu i osobistym premiera Chautempsa. Jak podkreślają w kulturalach, jest to większość, jakiej nie uzyskał żaden rząd francuski od czasu Clemenceau. Należy zaznaczyć, że w większości tej każda z grup głosowała właściwie za swymi hasłami, które każdy odnaleźć mógł w exposé rządowym. Radykali za zapowiedzią spokoju społecznego, tradycyjną polityką finansową i pewnością, że rząd nie ucieknie się do kontroli dewiz. Socjaliści za nawiązaniem do poprzednich gabinetów Frontu Ludowego, za utrzymaniem reform

społecznych i kontynuowaniem śledztwa przeciw kagardom, komuniści za zapowiedzią, że rząd będzie starał oprzeć się o program Frontu Ludowego. Centrum i prawica odnalazła w rządzie Chautempsa ochronę przeciw ofensywie agitacji społecznej i bariery przeciwko temuż właśnie Frontowi Ludowemu.

Wypadki polityczne, sytuacja finansowa i społeczna oraz rozwój wydarzeń w dziedzinie międzynarodowej logicznie doprowadziły jednak do obudzenia instynktu zachowawczego wśród ugrupowań parlamentarnych, wskazując drogę zjednoczenia.

Weterani 1863 r. u Pana Prezydenta R. P.

WARSZAWA, (Pat). Z okazji obchodu 75-letniej rocznicy powstania styczniowego wczoraj o godz. 11 Pan Prezydent R. P. przyjął na audiencji w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego 16 weteranów z Warszawy i prowincji, biorących udział w uroczystościach jubileuszowych wraz z przedstawicielami komitetu obchodu 75-lecia z gen. Góreckim, gen. Koftaj-Szrednickim, wiceprezydentem m. Warszawy Olpińskim i mjr Wąsowiczem na czele. Weteranom towarzyszyli opiekunki i opiekunowie z ramienia towarzystwa przyjaciół weteranów.

Audiencja odbyła się w sali Rycerskiej na zamku Królewskim.

W imieniu weteranów powitał Pana Prezydenta najstarszy wiekiem (98 lat) weteran Stanisław Łęczyński, wyrażając radość, że w tym zamku, w którym niegdyś rezydowali ciemniejący, dziś przyjmują ich Prezydent Rzeczypospolitej, oraz że jako ostatni z osłabionych powstańców, którzy dożyli 10 krzyżka i stoją u schyłku swego życia, może się zwrócić do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej ze słowami „morituri te salutant”.

Kończąc przemówienie weteran Łęczyński złożył Panu Prezydentowi życzenia, żeby również jak oni dożył późnego wieku, a nawet go przekroczył dla dobra R. P.

W odpowiedzi Pan Prezydent R. P. podziękował weteranowi za odwiedziny w dniu wielkiego jubileuszu zmagania, bez których byłoby trudno dojść do wolnej Polski, oraz zapewnił weteranów, iż jubileusz 75-lecia powstania styczniowego jest drogą nie tylko jemu, lecz i całemu narodowi.

Kończąc swoje przemówienie, Pan Prezydent jeszcze raz podziękował weteranom za przybycie oraz złożył im serdeczne życzenia.

Następnie po wspólnej fotografii Pan Prezydent spędził z weteranami dłuższą chwilę, prowadząc z nimi ożywioną rozmowę.

Po audiencji weterani zwiedzili zamek.

Komisja budżetowa Sejmu

Wczoraj komisja budżetowa Sejmu po zakończeniu rozprawy budżetu min. rolnictwa i reform rolnych obradowała nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości. Po przemówieniu min. Grabowskiego odbyła się obszerna dyskusja nad działalnością ministerstwa sprawiedliwości. Znaczna ilość mówców z uznaniem wyrażała się o pracach i wynikach w tym resorcie. Z ostrą krytyką natomiast wystąpił pos. Walewski, który m. in. powiedział:

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

Ministerstwo Sprawiedliwości

Wczoraj komisja budżetowa Sejmu po zakończeniu rozprawy budżetu min. rolnictwa i reform rolnych obradowała nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości. Po przemówieniu min. Grabowskiego odbyła się obszerna dyskusja nad działalnością ministerstwa sprawiedliwości. Znaczna ilość mówców z uznaniem wyrażała się o pracach i wynikach w tym resorcie. Z ostrą krytyką natomiast wystąpił pos. Walewski, który m. in. powiedział:

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

„Opinia została zaniepokojona tym, że urzędy prokuratorskie nie zawsze stoją na wysokości zadania pod względem bezstronności i podchodzenia obiektywnie

go zarówno do oskarżonych, jak i do świadków. Nie mamy prawa krytykować wyroków sądowych, ale gdy idzie o urzędy prokuratorskie, to nie możemy zgodzić się na to, że nieraz prokurator usiłuje terroryzować świadków. W pewnej sprawie w Krakowie prokurator Sądu Apelacyjnego pozwolił sobie na powiedzenie, że wytworzyło się w opinii publicznej przekonanie, iż tylko doły są uczciwe, a im bardziej w górę, tym więcej rośnie ilość przestępców. Drugi przykład mamy w znanym procesie wileńskim, gdzie prokurator pozwolił sobie zakwestionować prawdziwość świadka, to jest znanej nam wszystkim koleżanki posłanki Pełczyńskiej”.

B. P.
Doktor ELIASZ GLOBUS
Wiceprezes Wileńsko-Nowogródzkiej Izby Lekarskiej i Przewodniczący Komisji Wykonawczej Kasy Wzajemnych Ubezpieczeń Izby
zmarł dnia 21 stycznia 1938 r.
Eksportacja zwłok z domu żałoby, Wileńska 22, odbędzie się dnia 23 stycznia 1938 r. o godz. 12, o czym zawiadamia
Wileńsko-Nowogródzka Izba Lekarska

Ważą się losy Ligi Narodów

PARYŻ, (Pat). Paryskie koła polityczne przywiązują dużą wagę do zapowiedzianej wizyty min. Edena w Paryżu, która nastąpić ma przed sesją rady Ligi.

W kołach politycznych Paryża oświadcza, że koncepcja oczekiwanej równoległej deklaracji Anglii, Francji na wstępie obrad rady Ligi została porzucona, jakkolwiek formalnie sprawa ta zostanie zdecydowana w czasie rozmów min. Edena z min. Delbosem w Paryżu, to jednak zdaje się już nie ulegać wątpliwości, że Londyn i Paryż będą się starały ze swej strony nie przyspieszać dyskusji na temat dalszych losów i reformy Ligi, która i tak dojdzie do skutku, choćby w czasie obrad komisji dla reformy Ligi Narodów, która zbierze się 31 stycznia br.

Min. Delbos wraz z min. Edenem będą się starali raczej w rozmowach prywatnych z poszczególnymi członkami rady Ligi wybiadać nastroje delegatów wobec konieczności reformy paktu genewskiego. Szczególnie pilnie obserwowane jest w Paryżu stanowisko prezyd. szwajcarskiej konfederacji p. Molty, jak również tendencje rządu szwajcarskiego, który nie tylko chciałby zwolnić się z obowiązków, wynikających z art. 16 paktu, lecz w ogóle chciałby się coraz bardziej pozbyć samej instytucji genewskiej ze swego terytorium. Wielkie zainteresowanie budzi też sprawa, jakie stanowisko zajmie Polska i grupa państw skandynawskich.

Daladier koncentruje sprawy obrony kraju

PARYŻ, (Pat). Dziś z rana obradowała w pałacu Elizejskim rada ministrów, która jednogłośnie zatwierdziła projekt deklaracji rządowej, odczytany przez premiera Chautempsa. Premier podpisał dekrety w sprawie przydzielenia ministrów stanu Sarraut spraw koordynacji polityki francuskiej w Afryce północnej.

Ponadto rada ministrów zatwierdziła dekrety, powierzające min. Daladier kierownictwo i koordynację zagadnień związanych z obroną państwa na lądzie, morzu i powietrzu. Szefem sztabu obrony narodowej został mianowany szef sztabu głównego gen. Gamelin.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Anglia nie chce narazie pożyczać Włochom

LONDYN, (Pat). Negocjacje, prowadzone ostatnio w Londynie przez bankiera włosko-amerykańskiego z grupą banków angielskich — w celu uzyskania nowych kredytów handlowych dla Włoch na rynku londyńskim — nie doprowadziły do pozytywnego rezultatu.

„Financial News” pisze, że jakkolwiek niektóre banki londyńskie były gotowe rozpatrzyć przedłożone im propozycje, nigdy nie było żadnych wątpliwości co do negatywnego ustosunkowania wobec tego problemu czynników miarodajnych.

Pismo konkluduje, że niewątpliwie Włochy uzyskałyby poważne kredyty na rynku angielskim, jak zresztą i na innych rynkach, gdyby przywrócone zostały dobre stosunki angielsko-włoskie.

W związku z powyższą sprawą charakterystyczne są głosy pisma włoskiego „Tribuna”, które, wspominając o włosko-angielskich rokowaniach, uważa całą wiadomość za śmieszność i dodaje, że Włochy nie starają się o nowe kredyty w Anglii i nigdy nie będą się starały.

Japonia będzie tworzyć nowy ustrój w Chinach

TOKIO (Pat). W przededniu wznawienia obrad parlamentu wszystkie partie polityczne odbyły zgromadzenia. Na których uchwalono udzielenie poparcia rządowi ks. Konoye. Zgromadzenia odbywały się pod znakiem zjednoczenia narodowego w obliczu istniejącej sytuacji.

Partia Minseito przyrzekała rządowi całkowite poparcie. Odnosna uchwała głosi m. in., że b. rząd nankijski, który zakłóca pokój w Azji wschodniej, prowadząc wrogą politykę wobec Japonii i współpracując z komunistami, musi zostać obalony, Japonia zaś winna udzielić poparcia nowemu ustrojowi i powstającemu w Chinach pod hasłami antykomunistycznymi i filojapońskimi. Współpraca chińsko-japońska powinna polegać na wspólnej obronie przeciwko Kominternowi oraz na współpracy gospodarczej. Poza tym partia Minseito popiera wniosek rządowy o zwiększenie podatku od dochodów wojennych i nawołuje rząd do przeprowadzenia rozważnych reform społecznych.

Uchwała partii Seiyukai wskazuje na konieczność reform społecznych. Wedle uchwały, tradycyjna polityka Japonii domaga się ustalenia trwałego pokoju w Azji wschodniej oraz pod

ciwko dalszemu nadużywaniu przywilejów i swobód szkół akademickich, przez czynniki polityczne, wdzierające się z rzemocą w mury wyższych uczelni.

W Lwowie dnia 20 stycznia 1938.

Podpisy: H. Arotowski, K. Bartel, E. Bratko, L. Chwistek, L. Ebermann, R. Ganszyniec, F. Groer, W. Haln, K. Hartlich, A. Kłakowski, J. Kowalski, W. Krukowski, S. Krzemiński, E. Kucharski, S. Steczyński, T. Ostrowski, G. Poluszynski, K. Różycki, G. Sokolnicki, S. Stasiak, W. Stożek, D. Szymkiewicz, J. Tokarski, K. Weigel, M. Wierzechowski, S. Witkowski.

rze się 31 stycznia br.

Min. Delbos wraz z min. Edenem będą się starali raczej w rozmowach prywatnych z poszczególnymi członkami rady Ligi wybiadać nastroje delegatów wobec konieczności reformy paktu genewskiego. Szczególnie pilnie obserwowane jest w Paryżu stanowisko prezyd. szwajcarskiej konfederacji p. Molty, jak również tendencje rządu szwajcarskiego, który nie tylko chciałby zwolnić się z obowiązków, wynikających z art. 16 paktu, lecz w ogóle chciałby się coraz bardziej pozbyć samej instytucji genewskiej ze swego terytorium. Wielkie zainteresowanie budzi też sprawa, jakie stanowisko zajmie Polska i grupa państw skandynawskich.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca do przygotowania jednolitego dowództwa w wypadku wojny.

Ponadto przedłożono do podpisu prezydenta republiki szereg dekretów m. in. nominację generalnego sekretarza ministerstwa wojny gen. Jacomet na generalnego sekretarza obrony narodowej. Przeprowadzana obecnie przez rząd koordynacja pracy ministerstwa wojny, marynarki i lotnictwa pod kierownictwem Daladier, zmierzająca

Po konferencji bloku rzymskiego

(Korespondencja własna)

Budapeszt, w styczniu.

Nastój odświętny. Miasto tonie we flagach, w lokalach rozbrzmiewa rzewna muzyka cygańska, dzienniki przepelnione są artykułami powitalnymi, politycznymi komentarzami i sprawozdaniami z obrad, przyjęć, reprezentacyjnych pocowań i balów. Budapeszt umie i lubi przyjmować swych gości. Tchnęła więc stolica naddunajska w ostatnich dniach całą pełnią swego porywającego czaru, goszcząc w swych starych murach przedstawicieli zaprzyjaźnionych rządów: włoskiego i austriackiego na dorocznej konferencji tych trzech państw, związanych protokółami rzymskimi w blok harmonii politycznej i współpracy gospodarczej.

Przyjęcie, jakie zgotował Budapeszt kanclerzowi Schuschniggowi i sekretarzowi stanu Schmidlowi, jako reprezentantom rządu austriackiego oraz ministrowi Ciano, jako przedstawicielowi rządu włoskiego, odpowiadało wszelkim tradycjom węgierskiej gościnności i wylewności. A radość i dumę Węgier były tu tym bardziej zrozumiałe, że zjazd trzech zaprzyjaźnionych państw odbywał się tym razem po raz pierwszy na terenie Węgier. Do tej chwili bowiem miały one miejsce zazwyczaj we Włoszech, a przedostatni zjazd w listopadzie 1936 r. obradował w Wiedniu.

Rok więc z górą dzielił obecną konferencję od ostatniego oficjalnego spotkania ministrów spraw zagranicznych trzech zaprzyjaźnionych państw. Rok czasu w dzisiejszym rozwoju wypadków politycznych, to poważny okres, który przynosi zazwyczaj dużo zmian i przeobrażeń. Przyniósł on też i dla uczestników konfe-

Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu

Rzut oka na nowozbudowane obserwatorium meteorologiczne na Kasprowym Wierchu, którego uroczyste poświęcenie odbędzie się w sobotę dnia 22 bm.

Najbardziej aktywnie brali udział w powstaniu włościącej w północnych gmin powiatu: twercckiej, daugieliskiej i hoduciskiej. Dowodem tego jest liczba zesłanych na Sybir, mianowicie: z gromady daugieliskiej i twercckiej zesłano 40 osób do gub. samarskiej, z hoduciskiej — 9 osób do gub. tomskiej.

Uświadomienie narodowe chłopów z wymienionych okolic było prawdę podobnie skutkiem akcji oświatowej, bo Daugieliszki posiadały od wieków pierwszą w powiecie szkołę (założoną w 1492 r. przez W. Gasztolda), jak również istniała od 1608 roku przemieniaczka skutecznie na teren szkoły w Hoduciskach.

Oto nazwiska chłopów-bohaterów, którzy brali udział w powstaniu:

Wojć W. ze Świra, Zass K. z Kucuczek, Żyźniwski z Szyrwint, Tunkis K. z Malekalni, Tieriejlis z Łabonar, Romel, Rutkowski J. z Wojstomia, Rysiecki A. z Lynczewicz, Sapiec z Szyrwint, Pawlukian z Pieczurek, Laniewski J. z Barcel, Markowski K. z Niestaniszek, Mazurkiewicz S. z Kucuczek, Mieszkiewicz K. z grom. duksztańskiej, Jurewicz A. z Hoducisk, Kożuchowski, Kuliszew z Szemetowszczyzny, Kułakowski W. z Ławmaków, Godlewski J. z Orańc, Graużyłis K. z Widziun, Greś

rencji niejedno ważne wydarzenie, niejedno doniosłe w skutkach pociągnięcie polityczne. Odnosi się to zwłaszcza do niezwykle aktywnego politycznie faszysto-wskiego rządu włoskiego. Takie wydarzenia roku ubiegłego, jak zbliżenie włosko-jugosłowiańskie, jak jawne stwierdzenie osi politycznej Rzym—Berlin w połączeniu z antykomunistycznym trójkątem Rzym—Berlin—Tokio, jak niewątpliwe zainteresowanie Włoch w walkach gen. Franco w Hiszpanii i wreszcie wystąpienie Włoch z Ligi Narodów nie mogły być obojętne dla naddunajskich sojuszników Imperium Rzymskiego, zwłaszcza, że protokół rzymski przewidywał uzgadnianie polityki zagranicznej tych trzech kontrahentów.

To też mimo szeregu problemów gospodarczych, które w pałacy sposób narzucały się na porządek dzienny konferencji budapeszteńskiej, główna jej uwaga zwrócona została na sprawy polityczne. Nie było przy tym bynajmniej rzeczą łatwą uzgodnić w szeregu zagadnień zapalających Włoch, jako państwa o wrażliwym stale zakresie zainteresowań mocarstwowych z ograniczonymi przeważnie do basenu naddunajskiego interesami Węgier i Austrii. Dotyczyło to zwłaszcza stosunku do Ligi Narodów, której te dwa ostatnie państwa są i pragną pozostać nadal lojalnymi członkami.

Dzisiaj, po zakończeniu konferencji, stwierdzić można z całą pewnością, że była ona dla bloku rzymskiego ogniwą próbą, przez którą przeszedł on zwycięsko, znajdując kompromisowe wyjście we wszystkich zagadnieniach trudnych i drażliwych.

A więc w sprawie stosunku do Ligi Narodów przyjęły rządy Węgier i Austrii do wiadomości motywy, które skłoniły rząd włoski do opuszczenia tej instytucji i oświadczyły w sposób uroczysty, że areopag genewski nie powinien i nie może przybrać charakteru jakiegoś ugrupowania ideologicznego i gdyby to miało nastąpić, to Austria i Węgry poddadzą rewizji swój stosunek do Ligi Narodów.

Drugą sprawą drażliwą na konferencji, i to specjalnie dla Austrii, było wzmocnienie osi Rzym—Berlin, co w niektórych kołach austriackich rozumiane było, jako brak zainteresowania się Włoch niepodległością Austrii. Zdolność i biegłość dyplomatyczna hr. Ciano, wsparta niewątpliwie ścisłymi instrukcjami Mussoliniego, po trafila przezełgłować szczęśliwie między dzy Scyllą i Charybdą tych dwóch państw niemieckich, wskazując na pokrewność między zbliżeniem włosko-niemieckim, a układem austriacko-niemieckim z lipca 1936, gwarantującym, jak wiadomo, niezależność państw austriackiego ze strony narodowo-socjalistycznych Niemiec. W oświadczeniu włoskiego ministra spraw zagranicznych współpraca między Rzymem i Berlinem ukazała się w Budapeszcie przede wszystkim pod kątem widzenia jej nastawienia antykomunistycznego i w formie paktu antykominternowskiego między Włochami, Niemcami i Japonią, co, rzecz prosta, nie wywołuje zarówno w Wiedniu, jak w Budapeszcie żadnych zaszczerzeń. Przeciwnie, dla zamanifestowania swej solidarności z antykomunistyczną polityką Włoch zobowiązały się rządy Austrii i Węgier do niezwłocznego uznania

ko Mikołaj z Loboś, Grzyb J. z Szczyń, Jakub A., Juchna J. z gromady boduciskiej, Bukowski J. z Daugieliszek, Bielinis A. i Azarewicz J. z Dziekowszczyzny, Antonowicz A. z grom. duksztańskiej.

Wielu chłopów zginęło bez śladu w walkach leśnych i potyczkach. Nie raz dzisiaj wypruwa pług na niwach przydrożnych kości ludzkie. Są to często szczątki bohaterów walki o wolność, gdyż żołnierze rosyjscy skrycie i bez śladu grzebali poległych powstańców z obawy przed manifestacją ludności nad grobami.

Tak odkryto dopiero niedawno kilka grobów powstańczych koło wsi Karolewce, przy majątku Swirdunie itp. Krąży tu do dziś po wsiach, zaściankach i dworach liczne legendy, wiersze i piosenki o bohaterach z tych tragicznych czasów. Minęła niewola, jak mija sen koszmarny, rozpadła się w proch i pył obca przemoc.

Gdy na zew Wielkiego Syna ziemi święciańskiej Marszałka Piłsudskiego zrywała się Polska do zmagania o wolność, od pluga, czarne ręce chłopów święciańskich z całym narodem dzielnie kruszyły kajdany niewoli.

Józef Dubicki.

de iure władzy gen. Franco nad Hiszpanią i jej koloniami. Postanowienie to ma raczej znaczenie teoretycznej manifestacji antykomunistycznej, gdyż faktyczne stosunki tych dwóch państw naddunajskich z Hiszpanią były w ostatnich czasach, i praw dopodobnie pozostaną nadal, minimalne.

Niemalą uwagę poświęcono na konferencji budapeszteńskiej również sprawie nowej sytuacji, wytworzonej w Rumunii, której rząd narodowy ustosunkował się, jak wiadomo, z niezwykłą sympatią do faszystowskich Włoch, a równocześnie wywołał duże zaniepokojenie w Budapeszcie swą polityką mniejszościową, zagrażającą m. in. interesom ludności węgierskiej w Siedmiogrodzie. Pod tym względem wyraziła konferencja nadzieję, że to cząste obecnie w Bukareszcie rokowania węgiersko-rumuńskie doprowadzą do zażegnania wszelkich groźących nieporozumień między obu sąsiadującymi państwami. Nadzieję tę zdaje się też potwierdzać pewne złagodzenie w ostatnich tygodniach kursu polityki rządu p. Gogi w stosunku do mniejszości narodowych, zamieszkujących Rumunię.

Wreszcie tak pałące dla Węgier dążenie do ich zupełnego równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń znalazło raz jeszcze na obecnej konferencji pełne zrozumienie i poparcie ze strony Włoch i Austrii.

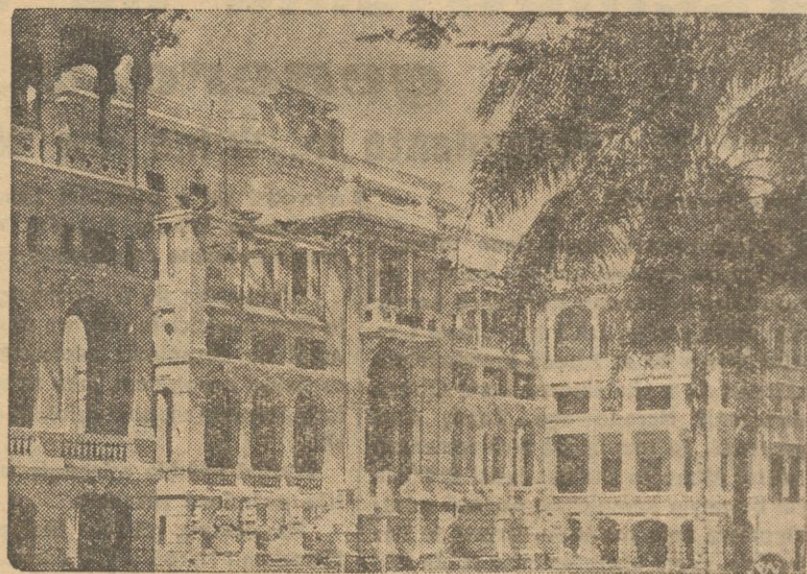
Nic dziwnego, że przy tak obfitym programie politycznym niewiele czasu pozostało na trydniowej konferencji dla spraw gospodarczych. Tym trudniej było je przy tym rozwiąć, że życie przyniosło w ostatnich czasach rozmaite komplikacje w tej dziedzinie, rozwijającej się do niedawna tak pomyślnie we wzajemnej współpracy trzech sygnatariuszy protokółów rzymskich. Pogarszająca się bowiem sytuacja gospodarcza Włoch nie pozwala im od paru miesięcy być głównym odbiorcą austriackich i węgierskich produktów rolnych, co znalazło już, niestety, wyraz w nowych umowach handlowych między tymi państwami z końca roku ubiegłego i odbiło się w sposób bardzo ujemny na bilansie handlowym obu krajów naddunajskich. Pod tym względem konferencja obecna zmuszona była ograniczyć się do stereotypowego stwierdzenia, iż wszystkie trzy rządy zbadają swe wzajemne stosunki gospodarcze i dążyć będą wszelkimi środkami do wzmocnienia wymiany handlowej między swoimi krajami.

Jeżeli chodzi o krytyczną ocenę wyników konferencji, to szukać ich należy, jak zwykle, w podobnych wypadkach poza oficjalnym komunikatem w kuluarach budapeszteńskiego pałacu Prezydium Rady Ministrów, gdzie obrady się toczyły. Zadanie to nie łatwe, gdyż charakterystyczną cechą tego zjazdu były t. zw. „drzwi zamknięte”, to znaczy, że poza końcowym komunikatem nie wydoszły się z sali obrad żadne informacje, ani komentarze. Sądzę mocno stracone miny licznie przybyłych do Budapesztu dziennikarzy rozmaitych krajów, którzy materiał swój czerpać musieli wyłącznie z mów, wygłoszonych na oficjalnym bankiecie, w danym na cześć gości przez węgierskiego ministra spraw zagranicznych, p. Kanię. W mowach tych powtarzało się hasło pokoju, którego blok rzymski ma być wybitnym narzędziem, przy czym min. Ciano, jako współtwórca zbliżenia włosko-jugosłowiańskiego, podkreślał specjalnie, że protokół rzymski nie są skierowane przeciwko żadnemu z innych państw i przystąpienie do nich otwarte jest dla wszystkich krajów, pragnących szczerze i konkretnie pracować nad dziełem pokoju.

Interesującą wiadomością, która przyjęła zostanie niewątpliwie w Polsce z całą sympatią, zamieścił wiedeński dziennik p. t. „Neuigkeits Weltblatt”, który znany jest ze swego bliskiego dostępu do kanclerza Schuschnigga. Specjalny wysłannik budapeszteński tego dziennika dowiadyuje się, że uczestnicy konferencji przyjęli zasadę, że najsukuczniejszym narzędziem pokoju są bezpośrednie dwustronne układy między zainteresowanymi państwami. Stawiano także mogło w istocie z łatwością być zasugerowane konferencji przez Włochy, które stosują tę metodę skutecznie, jak o tym świadczy wymownie niedawny pakt włosko-jugosłowiański, likwidujący długoletnie zatargi między obu tymi sąsiadującymi państwami. Przyjęcie przez Austrię i Węgry do wiadomości paktu włosko-jugosłowiańskiego i ze swej strony ich przychylniejsze ustosunkowanie się do kraju południowych Słowian, nad czym Włochy dziś intensywnie pracują, jest już samo przez się usankcjonowaniem tej zasady, której inicjatorem w Europie był Marszałek Piłsudski i którą Polska z takim powodzeniem od szeregu lat w swej polityce zagranicznej stosuje.

J. Gr-ski.

Ślub króla Egiptu Faruka

Pałac Kubba pod Kairem, w którym odbył się ślub króla Faruka.

Po śmierci niósł swoją głowę 3 kilometry

Diulbaba — mahometański święty Serbii

W Kossowskiej Mitrowicy, w południowej Serbii, znajduje się grób mahometańskiego świętego Diulbaba. Świętemu temu, a raczej jego szczątkom przypisuje ludność niezmierną siłę dokonywania cudów. Już jego śmierć daje podstawy do tego, żeby uchodził za świętego, który ma zdolność czynienia cudów. Poniósł on śmierć w roku 1889 w bitwie pod Amsefeld, z ręki opiewanego w pieśniach serbskich rycerza Bogdana, który mu ścinał mieczem głowę. Diulbaba, wierny wyznawca Mahometa, nie chciał do puścić do tego, żeby jego krew zmieszała się z krwią niewiernych, chwycił swą spadającą głowę i biegnąc niósł ją 3 km., aby złożyć w miejscu, gdzie obecnie znajduje się jego grób. Podczas tego biegu usta odciętej głowy wymawiały jeszcze wersy z Koranu i upomnienia, które zapamiętał jego towarzysz.

Owoce źródłem witamin w zimie

Na ogół twierdzi się, że owoce w zimie są luksusem. Zapewne, wydatek na owoce w porze zimowej weszczupła w pewnym stopniu budżet, lecz jest to wydatek z punktu widzenia zdrowia bardzo korzystny. Przede wszystkim witamin. Niektóre z nich są bardzo wrażliwe na temperaturę i pod wpływem ogrzewania gina, np. witamina C ginie już przy 40 stopniach. Zaś brak witaminy C sprzyja powstawaniu gnilca — choroby przemiany materii, oraz zapaleniu spojówek. Czerpać je możemy wyłącznie z pokarmów niegotowanych, a więc zimą tylko z owoców. Najwięcej witaminy C miała dotąd zawierać cytryna, natomiast według najnowszych, potwierdzonych już odkrycia uczonego rosyjskiego, znacznie więcej witaminy C ma zawierać orzech włoski. Witaminy powstają w owocach pod działaniem promieni słonecznych. Dlatego większy nieco wydatek na owoce południowe nie jest stratą, gdyż towarzyszy im na ogół procentowo zwiększone nie zawartości witamin.

Dalszą korzyścią, jaką czerpie organizm z owoców, jest ich wybitne działanie alkalizujące (zasadowe), a więc kwasobójcze. — Ponieważ w praktyce spożywamy zbyt wiele pokarmów zakwaszających, zaś ustrój wymaga równowagi, przeto każde spożycie owoców wychodzi i pod tym względem na dobre. Nie tylko witamin dostarczają nam owoce. Są one również bogatym źródłem soli organicznych. Mandarynka np. jest najbogatsza procentowo w żelazo, a znowu orzechy i migdały produkują pod względem soli fosforowych.

Dalej owoce są jednym z głównych źródeł węglowodanów. Przy tym, co jest szcze gólnie ważne, węglowodany te podane są w najkorzystniejszej formie, jako tzw. glukoza (eukier prosty). Inne formy węglowodanów, jak cukry złożone (mleczny, buraczany), a zwłaszcza skrobia (krochmal) zawarta w ziemniakach, grochu, pszenicy, życie wymagają zbyt wiele czasu dla przyswojenia ich przez organizm, co odbija się ujemnie na tym ostatnim, wywołując m. in. silną skłonność do katarów. Np. kartofel przemienia się w glukozę dopiero po dwóch godzinach.

Przechodząc do poszczególnych odmian owoców należy zauważyć, że pomarańcze i orzechy włoskie są, ogólnie biorąc, najbogatsze w witaminy. Winogrona, daktyle i rodzynki obfitują w duże ilości cukru. Z krajowych owoców, poza orzechami, najwięcej

szcze z pola walki, a które są obecnie wypłsane na jego nagrobku. Treść napisu brzmi: „Tu spoczywa Djulbaba, sługa Proroka, zmarły z woli Allaha. Mój grób jest upomnieniem, że Bałkany są dla ludów bałkańskich a Europa dla Europejczyków. Każdy wyznawca Allaha będzie korzystał z mojej mocy czynienia cudów”.

Jak twierdzą mahometanie, Djulbaba do trzymuje swoich przyrzeczeń i obdarza wiernych Mahometa łaską czynionych cudów. — 20 metrów od jego grobu bije źródło, którego woda ma lecznicze właściwości. Pielgrzymi, cierpiący na różne dolegliwości, od zyskują w nim zdrowie. Nawet przebiecie 3-kilometrową „świętą” ulicą, która prowadzi z miejsca jego śmierci do grobu ma cudownie działać na spełnienie próśb pielgrzymów.

Reasumując, należy stwierdzić, że owoce w zimie są niemal wyłącznym źródłem witamin A, B i C, oraz że zawierają one tylko te trzy rodzaje witamin. Pozostałych witamin musimy szukać w jarzynach i nabiale.

Jeszcze o pijaństwie

W związku z moim artykułem o spożyciu alkoholu w Wileńszczyźnie otrzymałam kilka listów i w jednym z nich znajduję uwagi, które, sądząc, należy podać do wiadomości.

P. Kaz. Rud. z Głębokiego pisze: „Gromić trzeba, bośmy zasłużyli, chcemy jednak i słów otuchy, nadziei lepszego jutra. My wieśniacy tak bardzo na łajanie nie zasłużyliśmy, bo przecież Wilno wypili to ze 5 mil. a pow. postawski pobit rekord, bo jest najbogatszy w sferze infeligenckiej i wojskowej. W w ogóle ciekawą byłaby statystyka wchłoniętych napojów alkoholowych przez „elitę towarzyską” naszych powiatów. Tak, że na prawdziwą wieś zostaje bardzo mało, co rzeczywiście świadczy o nędzy wsi, bo przecie nie sposób wymagać od zacończców wiejskich wstrzemięźliwości w imię jakichś tam nie modnych dziś ideałów. Przykład idzie z góry.

Energiją i szlachetny zapał młodzieży akademickiej służenia dobrej sprawie zużyto do niszczyielskiej roboty walki z Żydami. A gdyby tak ten zapał skierować na walkę z alkoholizmem, jako stokroć gorszym od Żydów wrogiem? Walka z tą trucizną by dać dobre wyniki, musi być prowadzona planowo i dobrze zorganizowana. Może by, które pismo urzędziło arkieleń na temat w jaki sposób walczyć z alkoholizmem?”

Tyle słów mojej korespondentki. Uwagi całkiem słuszne. Ale dla ludzi logicznie myślących, walka z tą kłęską społeczną musiałaby się zacząć od rozwiązania dylematu: odciążanie ludzi od kupowania w monopolu państwowym wódki jest li czynnością dozwoloną w całej rozciągłości? Czy nie jest robotą antypaństwową, jako odbierającą państwu dochody? Bo przecie jeśli się robi jakąś propagandę, to chodzi o to by przybrała jak największe rozmiary, prawda? Więc przypuśćmy: agiacja antyalkoholowa sprawa, że dochody monopolu spadają do połowy, spadają do zera? Cóż wtedy? Kłęska finansowa Państwa? Sądzę, że dlatego tylko walka z alkoholizmem jest dozwoloną, że nie ma urzędu, który by się obawiał, że taka kłęska może spoić skarby i nadwyrężyć źródło ogromnych dochodów.

H. R.

Tabela loterii

14-ty dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stala dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 148648
 10.000 zł.: 177041
 5.000 zł.: 32359 156963
 2.000 zł.: 4303 10434 24076
 80916 40505 43724 53643 56869
 59038 53043 74599 75683 81216
 82109 101025 100670 138225
 158495 160072 181366 181911
 491459

Wygrane po 200 zł.

555 76 87 666 747 876 946 1029 41
 113 243 58 466 670 703 863 2097 335
 615 740 48 997 3178 291 830 609
 732 86 941 4035 199 378 94 415 57
 94 98 866 5167 94 200 564 612 59
 765 802 91 903 6078 217 79 448 80
 568 900 7163 234 641 8008 6 32 54
 108 221 83 349 468 76 579 663 712
 824 78 79 84 9023 120 63 249 312
 448 683 943 80 96 10004 188 531
 11331 84 80 447 537 72 643 886 918
 20 57 12129 299 18075 96 165 229
 576 706 865 68 14090 170 227 70 474
 85 530 715 878 15287 42 314 34 682
 786 972 16088 248 90 425 534 629
 45 801 34 943 53 17013 140 307 552
 56 623 862 925 18012 134 267 95
 818 407 678 84 715 831 931 100 4
 121 38 239 410 68 541 601 40 186
 712 22 989 85 20035 101 67 72 315
 7 452 636 86 760 951 21073 90 749
 78 906 18 22226 42 63 88 324
 45 93 662 331 23258 417 564 715
 16 953 24012 309 94 474 501 756 63
 25181 840 422 504 747 26139 71 322
 29 529 74 80 82 27049 172 86 389
 883 87 696 752 836 68 82 91 999
 28050 191 265 809 451 804 652 770
 29107 28 218 805 509 898 944 66
 80070 275 355 638 758 88 831 956
 81088 184 287 77 852 86 896 999
 82112 72 80 291 68 491 677 831 43
 830033 168 806 476 586 41 612 14
 722 916 87 84015 161 221 350 53 636
 722 955 85046 181 69 912 86190 350
 971 95 668 912 37174 290 811 445
 565 685 26 51 72 768 84 92 825 23
 818
 38009 43 265 72 337 586 668 701
 852 83 839 71 89041 114 277 337 90
 414 606 916 40276 622 68 704 14
 922 87 41042 92 227 319 42004 481
 833 870 988 43082 288 449 63 86 731
 893 863 44262 424 29 514 62 600 741
 97 45185 317 70 525 95 833 84 923
 46021 185 813 36 980 47092 357 618
 70 745 921 23 33 77 86 48167 414 19
 83 530 58 702 849 903 49207 353 78
 494 564 66 628 92 50142 69 87 223
 872 429 524 79 664 764 898 51128 35
 338 406 530 801 949 98 52009 130
 562 781 810 92 53036 67 181 341 85
 531 655 61 95 814 51 54218 553 96
 701 954 65078 225 327 43 618 661
 821 56025 93 257 305 89 571 671 73
 462 883 914 39 57086 182 251 348
 428 35 504 7 681 724 58172 75 239
 355 432 61 621 871 921 59011 300
 421 71 535 632 783 874 60414 124
 71 95 61014 304 615 77 834 49 62218
 837 510 26 836 68093 37 459 509 61
 869 70 63 64184 345 227 71 637 760
 806 65055 403 50 76 671 92 66035 188

353 857 939 48 67059 368 564 647 78
 730 52 98 68042 238 300 630 827 38
 982 69011 253 66 305 98 547 55 62
 61 871 97 963 70023 35 101 73 591
 655 721 55 931 83 87 71118 32 323
 82 549 653 63 749 857 907 74 79
 72076 215 22 465 579 722 59 912 48
 73230 683 730 69 985 74411 582 639
 60 778 923 75251 315 63 434 41 782
 98 801 24 907 67
 76181 213 343 435 560 813 69
 77031 243 537 673 846 78370 656
 700 908 79048 76 85 146 232 440
 86 526 98 882 80142 69 203 69
 463 806 779 846 954 81134 533 95
 737 875 993 82035 66 174 85 233
 443 78 599 788 867 79 87 83395
 589 84082 132 263 63 553 718 84
 900 53 54 85006 32 234 806 514
 669 87 920 78 86093 107 49 287
 301 9 79 440 780 834 40 903 85
 87269 478 511 675 988 88005 18
 63 70 291 389 411 21 85 711 804
 54 86 97 89233 415 9 26 633 729
 841 970 90569 695 829 91 91553
 877 967 92163 228 86 341 427 521
 35 648 86 728 22 98 857 992 93610
 61 77 490 642 78 912 94057 108
 368 69 439 560 657 14 65 843 82
 955 95209 81 333 45 70 465 78 94
 596 648 728 62 923 96030 132 291
 333 91 500 24 675 786 87 826 67
 934 45 97037 327 86 419 503 681
 731 98006 149 263 825 430 5000 36
 624 478 865 39173 272 90 804 404
 583 752 875 944 100074 95 294
 411 757 72 824 27 82 937 101017
 375 478 589 613 886 102233 40 487
 94 590 729 807 103452 96 968 676
 918 67 104019 214 340 59 473 97
 582 879 953 105015 24 70 274 409
 32 504 609 29 98 764 65 861 107094
 390 443 517 23 28 721 22 845
 108088 291 477 683 91 822 70 944
 72 109173 248 510 26 612 835 929
 110113 42 51 78 236 326 83 400 62
 521 750 861 915 29 111064 157 95
 242 80 305 19 426 714 865 112078
 82 94 255 326 528 660 729 56 892
 911 80 67 113152 480 25 654 798
 874 80.
 114090 62 175 331 69 518 758 81
 935 115260 58 7624 75 714 92 996
 116068 298 352 606 709 72 117680
 762 118120 200 71 98 318 77 414 25
 182 4 58 528 84 95 119168 210 48 75
 813 71 529 663 784 980
 120060 104 15 207 18 302 59 542
 91 618 726 121047 111 69 290 512
 622 945 122065 361 73 402 123270
 322 462 507 9 10 688 735 827 124182
 474 524 48 682 7 729 61 805 66 93
 934 125035 65 182 290 339 472 619
 998 126194 280 340 511 83 705 98
 818 992 127111 276 322 486 603 26
 70 808 964 87 128008 293 395 540
 764 919 24 50 129006 140 93 393 975
 90 9 130199 614 26 714 131064 94
 182 4 226 518 764 982 132015 74 326
 498 568 807 75 91 919 133017 273
 334 8 771 815 903 73 134038 228 30
 518 828 135108 453 555 66 76 696
 779 825 136002 248 966 137011 44
 287 306 47 8 455 505 78 606 46 981
 138124 42 388 412 3 9 1512 95 660
 752 7 938 139017 183 229 582 685
 710 11 73
 140091 303 501 86 707 35 54 92
 813 141041 281 404 542 97 637 780
 868 975 96 142183 252 526 143203
 415 540 88 614 997 144004 31 173
 94 256 7 518 628 738 843 900 41
 146033 50 99 241 84 431 98 581 52
 619 23 868 92 905 146198 881 459
 509 14 614 147086 186 246 305 489

786 935 148067 81 293 339 463 558
 608 34 776 94 983 149017 115 380
 628 887 990 150017 170 1 279 308
 448 586 702 44 809 971 151024 5 185
 446 550 794 806
 152034 65 158 219 37 75 369 553 96 638
 153070 88 138 307 47 98 409 47 54 631 96
 803 999 152035 286 358 63 423 59 94 566
 684 762 859 991 155093 181 27 86 207 257
 73 547 717 91 806 30 55 73 156505 70 191
 212 395 517 891 905 68 157234 342 441 80
 666 961 158033 77 89 827 159036 201 491
 532 616 813 54 68 920 10081 211 333 459
 662 8 910 161246 302 45 515 897 793 162630
 5 186 240 76 373 880 919 163985 178 233
 628 794 852 164427 502 39 69 719 891 925
 89 168018 113 240 397 450 580 611 35 715
 817 169012 48 80 137 394 428 60 7 91 636
 95 833 81 920 56 45 389 569 24 608
 52 957 169032 40 187 271 396 493 551 90
 382 3 872 902 169009 85 310 45 423 39 63
 712 831 61 952
 170196 91 569 677 907 171006 27 255 470
 749 78 873 172131 41 578 98 7 627 38 99
 800 28 32 173082 100 38 78 244 72 404 542
 911 752 900 8 174008 18 274 374 6 400 31
 517 713 175044 133 235 395 719 802 176253
 64 435 64 974 177000 83 254 325 600 18 59
 822 45 50 83 177020 213 92 632 129 170266
 384 531 47 69 678 703 834 180277 493 745
 812 181199 218 63 397 614 710 24 38 42
 976 182193 643 901 183299 409 833 772 83
 829 662 184911 157 233 403 823 929 34
 185008 10 23 154 355 419 615 741 1869006
 123 99 208 82 99 318 60 449 523 62
 97 695 762 983 187107 252 588 861
 915 188152 254 303 19 55 749 825
 133100 243 483 134793 805 135376
 641 136219 588 618 824 30 137678
 138066 235 37 826 901 140120 141110
 98 510 626 956 142142 48 882 143001
 53 63 65 149 406 612 778 144014 131
 343 770 815 145477 146161 83 259 310
 628 34 894 95 147295 712 964 83
 148218 396 483 704 88 149198 233
 150612 770 868 151408 782
 152085 216 338 676 158384 7
 154166 338 891 155077 233 846 449
 529 697 156192 322 648 844 157550
 994 19 158082 214 502 653 953 159052
 385 533 823
 160075 8 169 224 59 774 161087
 160 461 97 610 45 917 39 168352 601
 604 900 164262 449 88 165291 489
 646 589 166128 482 622 767 167296
 515 57 696 938 168487 96 989 169019
 90 209 57 958 170108 80 809 41
 171209 490 173007 444 544 707 56
 173122 455 565 605 765 174283 95
 350 64 858 175197 216 977 176068
 77 401 695 177154 292 677 9 711 929
 178006 9 116 217 311 179025 637 764
 838
 180049 543 681 90 181159 844
 182084 188828 184029 469 520 861
 90 969 185185 859 840 63 186390 600
 38 187034 506 766 944 188016 183
 247 654 189838 987 190042 117 623
 711 98 888 191050 177 309 63 583
 687 929 192406 9 569 784 193069
 309 886 8 194349

655 36041 231 450 587 37666 842
 38020 156 677 87 891 972 39211 333
 85 502 710 15 941 40754 41424 754
 926 42132 384 585 96 866 836 87 51
 87 43092 533 616 729 868 44245 407
 89 892 45054 385 561 46085 95 190
 900 892 47118 52 648 733 801 29
 48179 412 85 683 706 49146 340 539
 80 608 75 729 50106 53 381 548 98
 926 51277 568 968 81 52095 197 241
 332 52 498 651 704 899 53156 454
 54045 229 47 340 74 95 952 55007
 292 94 499 56035 260 761 72 990
 57345 418 24 695 712 58353 466 714
 846 920 84 59635 111 252 89 423
 34 77 616 709 961 60513 409 624 736
 61026 80 87 155 236 362 876 986
 62095 295 465 774 68486 620 752 97
 919 82 64537 65091 427 685 800 57
 74 85 66047 312 649 738 40 905
 67429 68225 764 951 69031 139 288
 464 526 700 806 70115 215 409 530
 83 71693 72010 321 600 810 99 943
 78031 47 193 246 82 320 475 712 37
 74145 733 853 932 99 75025 119
 76061 167 90 591 936 77167 852 459
 577 687 767 865 944 78468 79417
 562 80 778 80601 859 81043 129 39
 330 511 69 606 82236 335 442 996
 83661 84271 344 17 481 700 10 17
 56 883 85191 257 313 29 669 818
 965 81 86092 177 281 570 681 700
 862 82726 90 370 88355 69 490 514
 38 45 76 625 89017 84 241 98 418
 90661 80 726 95 932 91075 99 129
 312 92215 364 9 80 445 719 93103
 863 651 911 94016 275 429 95007 208
 965 761 893 96077 475 538 733 802
 97179 402 734 98023 74 166 697 726
 969 99114 65 563
 100267 375 101343 456 751 897
 102026 200 46 661 753 986 103178
 828 87 419 552 748 104051 341 487
 512 105180 886 620 106019 23 185
 419 769 107 107059 95 482 502 634
 108132 378 436 658 906 89 109424
 88 603 866 938 110201 411 16 883
 111157 269 440 98 507 716 912 58
 112056 234 40 98 998 113002 49 84
 365 713 989 114011 91 187 942 67
 115238 61 70 626 116004 81 173 832
 404 959 117054 238 394 476 525 617
 118016 374 649 912 119191 8 632
 846 924
 120427 871 920 121087 611 867 979
 122462 554 650 70 783 123073 86
 275 753 801 6 51 124109 607 792 941
 125834 414 54 777 958 136471 128012
 250 495 521 129760 130005 84 171
 459 62 131309 601 73 86 721 73 884
 132226 462 890 133814 873 134046
 741 811 135261 449 665 138236 491
 941 137267 138152 442 523 873 976
 139013 295 356 449 611 4
 140036 7 273 410 85 738 810 96
 141221 600 965 142064 92 318 22 863
 143075 518 21 67 762 966 144801 3
 145715 213 66 397 419 691 806 146106
 47 217 66 98 472 147118 79 369 759
 148290 406 149155 7 272 454 9 880
 150274 99 302 17 20 409 517 676 792
 894 151313 64 587 627 994 152920
 153022 69 317 493 567 875 960 7
 154147 897 409 637 710 912 86 156708
 492 156859 157359 447 83 803 158087
 931 668 705 159202 62 828 623 772
 97
 160073 305 707 801 161409 834
 162271 629 826 922 163313 405 960
 164011 373 405 80 647 902 165664 799
 972 166010 102 36 78 500 632 792
 978 167170 202 168022 597 782 853
 169557 171111 25 758 976 172225 338
 552 722 173002 86 478 845 174184
 950 175240 312 439 578 606 709 85
 176182 443 607 177469 526 63 82 897
 178223 179020 42 80 876 87
 180016 148 290 988 181103 302 444
 650 744 964 183144 828 553 622 53
 6 983 183254 736 912 184265 378 488
 553 646 75 742 88 185172 834 496
 501 21 78 744 52 850 3 186308 187260
 560 628 859 188182 280 528 786
 189278 657 19082 332 55 549 191079
 604 74 89 192155 481 193090 167 504
 194062 767 998

Oświata pozaszkolna na terenie pow. baranowickiego

W ostatnich dniach stycznia b. r. odbyło się w Baranowiczach doroczne zebranie sprawozdawcze Powiatowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej. W zebraniu wzięli udział liczni przedstawiciele władz i organizacji społecznych na czele ze starostą K. Wańkowiczem, inspektorem szk. ślawowym, instruktorem O. P. Miarą i in.

Plan pracy. Sprawozdania z dotychczasowych prac złożył p. Miara, instruktor Oświaty Pozaszkolnej, który podkreślił, że podstawa do planowania pracy były konferencje pracowników i przodowników, odbyte we wrześniu we wszystkich gminach. Planowanie szło w dwu kierunkach: budzenie ośrodków, które jeszcze pracy oświatowej nie podjęły, oraz pomoc punktom, prowadzącym już prace oświatowe.

Kursy. Na terenie powiatu prowadzone są kursy dla dorosłych i przedpoborowych w liczbie 85 o 127 kompletach, z czego 26 stopnia I, 72 — II, i 29 — III stopnia. Ogólna liczba słuchaczy na kursach wynosi 2266, z czego 1002 są to przedpoborowi roczników 1916—1919. Na kursach tych 142 nauczycieli prowadzi bezpłatnie systematyczną pracę oświatową. Zaopatrzenie kursów w czasopisma i dzienniki lekcyjne jest całkowite, w programy 70%, biblioteki 75%, podręczniki 40%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się liczba kursów o 10, słuchaczy o 300 osób.

Akcja biblioteczna ma również do zanotowania dorobek w ostatnim okresie. Powiatowa Centrala Biblioteczna posiada obecnie 83 komplety ruchome, liczące 6574 tomów. Od września przybyło 6 kompletów o 281 tomach. Specjalnie należy podkreślić samorządne ofiarowanie dla Powiatowej Centrali Bibliotecznej jednego kompletu 60-tomowego przez świetliczan z Pronczaków.

Prócz Powiatowej Centrali Bibliotecznej, czynnych jest 10 bibliotek gminnych, 9 większych bibliotek organizacyjnych i 6 większych bibliotek w miastach.

Stosunek książki do liczby mieszkańców przedstawia się jednak bardzo jeszcze niekorzystnie. Na wsi ten stosunek wyraża się jak 1:15, czyli jedna książka na 15 mieszkańców, w miastach zaś stosunek ten jest pomyślniejszy i wyraża się jak 1:1,6. Przy obecnym rozbudzeniu czy felicitwa na wsi koniecznym jest jak najszersze powiększenie księgozbioru dla użytku wiejskiego.

Praca świetlicowa prowadzona jest obecnie w 123 punktach, związana ona jest z pracą samokształceniową. Zespoły świetlicowe zaopatrzone zostały w komplety odpowiednich książek popularno-naukowych, oraz w czasopisma. Dla wszystkich punktów oświatowych w ogólnej liczbie 149, Powiatowa Komisja Oświaty Pozaszkolnej prenumeruje następujące czasopisma:

150 egz. „Przebysków”, 112 egz. „Życia Nowogródzkiego”, 45 egz. „Kurjera Wileńskiego”, 26 egz. „Polski Zbrojnej”, 24 egz. „Kalendarza Miesięcznego”, 15 egz. „Spółnoły”, 44 egz. „Przysposobienia Rolniczego” dla zespołów P. R. Na jeden punkt oświatowy przypada przeciętnie 3 czasopisma.

Akcja odczytowa znajduje oparcie w 5 aparatach projekcyjnych „Ornak”, które planowo rozdzielone obsłużą w bieżącym roku około 100 punktów.

Akcja teatralno-chóralna jest w stadium szybkiego rozwoju, do czego przyczyniła się znacznie konferencja teatralno-chóralna, zwołana w dniu 11 stycznia br. z udziałem około 50 delegatów z terenu powiatu i delegatów kuratorium, która powzięła szereg ważnych uchwał w tej sprawie, o czym już pisaliśmy w „Kurjerze”.

Włodzimierz Biernakowicz.

Kino „APOLLO”

w Baranowiczach

Wyświetla film polski wspaniałą komedię muzyczną w-g nieśmiertelnego przyjaciela St. Moniuszki

HALKA

W roli głównej: Ewa Bondorowska, Turska, Lili Zielińska i wielu innych

Wymiana zagranicznych pieniędzy

Adresaci, którzy otrzymują z zagranicy w przesyłkach poc. towych (listach poleconych i wartościowych) waluty (pieniądze) za granicę, mogą dokonywać wymiany pieniędzy zagranicznych, zarówno banknotów jak i monet, tylko w przedsiębiorstwach bankowych upoważnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

Wymiana pieniędzy zagranicznych u osób prywatnych (pokątnych handlarzy), oraz w bankach nieuprawnionych stanowi przestępstwo surowo karane przez sądy, które mogą wymierzyć sprzedającemu i kupującemu karę więzienia do lat pięciu i grzywnę do 200.000 zł.

Dyrekcja P. i T. podaje wykaz przedsiębiorstw położonych na terenie Wileńskiego Okręgu Poczty i Telegrafów, uprawnionych do wymiany pieniędzy zagranicznych:

- Baranowice — Oddział Banku Polsk.;
- Brasław — K. Kasa Oszcz. pow. brasł.;
- Brześć nad Bugiem — Oddział B. Polsk.;
- Drohiczyn Poleski — Drohiczyński Pow. Bank Spółdzielczy;
- Głębokie — Kom. Kasa Oszcz.;
- Grodno — Oddział Banku Polskiego;
- Kobryń — Bank Spółdzielczy;
- Lida — Oddział Banku Wileńskiego;
- Luniniec — KKO.;
- Nieśwież — KKO.;
- Nowogródek — KKO.;
- N. Świąciany — Chrześc. Bank Spółdz.;
- Pińsk — Oddział Banku Polskiego; Oddział Banku Gospod. Kraj.; Oddział Państw. Banku Rolnego;
- Postawy — Chrześc. Spółdz. Bank Lud.;
- Prużana — Bank Spółdzielczy;
- Różana, pow. kosowski — Bank Ludowy;
- Stolin — KKO.;
- Stołpce — KKO.;
- Świąciany — KKO.;
- Wilejka KKO.;
- Wilno — Oddział Banku Polskiego; Oddział Banku Gospod. Kraj.; Oddział Państw. Banku Rolnego; Oddział Poczty. Kasy Oszcz.;
- Oddział Banku Tow. Spółdz.; Oddział Banku Zw. Spółek Zarobkowych; Oddział Banku Handlowego w Warszawie; Wileński Prywatny Bank Handlowy; Dom Bankowy T. Buniłowicz; Dom Bankowy M. Ryndziński i K. Kaufmans; Dom Bankowy N. Kleck i J. Lewin;
- Wolkowysk — Kom. Kasa Oszczędności

Walka ze znachorstwem w pow. nieświeżskim

Służba zdrowia w pow. nieświeżskim wypowiedziała ostrą walkę znachorstwu na wsi. Rozkolportowano w terenie szereg bezplatnych broszur, traktujących o zgnubnych skutkach korzystania z pomocy niechlujnych znachorów. We wszystkich gminach założono punkty położnicze, obsługiwane przez akuszerki. Obecnie daje się już zauważyć olbrzymi spadek śmiertelności wśród niemowląt. Na terenie jednej tylko gminy Horodziej w ciągu ub. miesiąca akuszerka udzieliła pomocy fachowej położnicom w 27 wypadkach.

Stralki okupacyjne

W dniu 20 bm. w fabryce dykt w Polowiu, pow. postawskiego wybuchł strajk. 250 robotników okupuje fabrykę, domagając się 40 proc. podwyżki.

KRONIKA

STYCZEŃ

22

Sobota

Dziś Wincentego

Jutro Rajmunda

Wschód słońca — g. 7 m. 29

Zachód słońca — g. 3 m. 33

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie dnia 21.I. 1938 r.

Ciśnienie 771

Temperatura najwyższa — 1

Temperatura średnia — 2

Temperatura najniższa — 3

Opady: ślad

Wiatr: cisza

Tendencja barometryczna: wzrost

Uwagi: pochmurno.

NOWOGRÓDZKA

Jasełka. Staraniem szkoły powszechnej nr. 1 odegrane zostaną w niedzielę w sali kina miejskiego „Jasełka”. Dochód przeznaczony na rzecz biednych uczniów.

Prezent dla Instytutu Muzycznego. Informując nas, że Prezydium Rady Ministrów nadesłało dla Instytutu Muzycznego w Nowogródku dwie paczki najcenniejszych wydawnictw krajowych „Muzyki Polskiej”. Dar ten zbiega się z rocznicą uroczymienia pierwszej szkoły muzycznej w Nowogródku.

Związek Strzelecki Lubez. Dnia 16.I. br. odbyło się doroczne Walne Zebranie członków Oddziału, na którym oprócz członków Zarządu, obecni byli działacze z Lubezy, Delatycz, Wereskowa i Kupiska, oraz delegaci Zarządu Powiatu. W skład nowego Zarządu weszli: p. Kruczek, Okorowski, Wasilewski, Jarkowski, Junkiert i Jurczuk.

Związek Strzelecki Dworzec. Dnia 23 stycznia br. o godz. 14-ej odbędzie się doroczne Walne Zebranie członków oddziału.

LIDZKA

LIST DO REDAKCJI.

Szanowny Panie Redaktorze

W dniu 16 bm. w Nr. 15 „Kurjera Wileńskiego” ukazała się niepodpisana notatka pod tytułem: „Pomoc zimowa w powiecie lidzkim napotyka na wiele trudności”, w której umieszczone zostały wiadomości nie zgodne z faktycznym stanem rzeczy.

Wobec powyższego, w celu dania wyrazu prawdzie, prosimy o umieszczenie w „Kurjerze” Wileńskim sprostowania treści następującej:

Organizacja akcji pomocy zimowej bieżącego roku dotycząca wsi na terenie naszego powiatu została wszczęta dopiero w grudniu 1937 r. i dotąd niektóre gminy powiatu nie rozesłały jeszcze blankietów deklaracji ofiar w naturze.

Jeżeli mowa o opieszłości można ją przypisać ziemiaństwu a raczej organizatorom i czynnikom wykonawczym Powiatowego Komitetu Obywatelskiego Pomocy Zimowej w Lidzie z powodu spóźnionego wszczęcia tej akcji, wyeliminowania czynnika obywatelskiego na wsi z Komitetów Gminnych i przez to za małe spopularyzowanie tej akcji w terenie.

W ubiegłym roku ziemiaństwo lidzkiego powiatu w miarę swych możliwości wzięło udział w akcji pomocy zimowej, nie mniej szary od innych warstw, świadczących na ten cel.

Niewątpliwie w bież. roku pomimo kłopotów posuchy i gradobicia także spełni swój obowiązek. Z powyższego wynika, że urabianie opinii o opieszłości ziemiaństwa jest co najmniej przedwczesnym i prawdopodobnie pochodzi od osób nieorientujących się w stanie rzeczy.

Dziękując z góry za umieszczenie niniejszego sprostowania łączę wyrazy poważania za Zarząd Oddziału Lidzko-Wołyńskiego Kresowego Związku Ziemiańców.

J. Laskowicz, prezes.

Zarząd Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Lidzie zawiadamia, że w niedzielę 30 stycznia br. o godz. 13 po poł. w świetlicy Oddziału PKK przy ul. Perca 5 odbędzie się **Walne Zgromadzenie członków**. Porządek dzienny: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, sekretarza i wotantów Zgromadzenia; 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Zgromadzenia; 3) Sprawozdania Zarządu i Komisji Rew. Oddziału; 4) Wylosowanie 1/3 członków Zarządu Oddziału; 5) a) — wybór nowych członków i ich zastępców Zarządu Oddziału, b) wybór nowych członków i ich zastępców Kom. Rew. i 6) Wolne wnioski.

Nowouruchomiony „Bar Ziemiański”, Lida, Suwalska Nr. 5 (obok Magistratu), pod kierownictwem znanego specjalisty Br. Borowskiego — poleca, znane ze swej jakości śniadania, obiady i kolacje, oraz duży wybór win, wódek i likierów. Ceny popularne.

Popierajcie pierwszą w Kraju Spółdzielnię Przeciwgruzliczą w powiecie wileńsko-trockim

OSZMIAŃSKA

Zjazd absolwentów szkół rolniczych z pow. oszmiańskiego i mofodeczańskiego. W dniu 12 lutego w lokalu szkoły rolniczej w Antonowie, pow. oszmiańskiego, odbędzie się zjazd absolwentów i absolwentek szkół rolniczych z terenu powiatów oszmiańskiego i mofodeczańskiego. Obrady potrwać dwa dni.

NIŚWIESKA

Krowa dla biedaka. W nadgranicznej gminie Leonowice, gm. Iañskiej małorolnej gospodarzowi Piotrowi Kiendrykowi padła ostatnia krowa. Rada gromadzka z własnej inicjatywy uchwaliła przeprowadzić we wsi zbiórki i kupić Kiendrykowi krowę.

Kurs oświatowy. W Dubiejkach, gm. Iañskiej w pow. nieświeżskim Koło Młodej Wsi zorganizowało dla swych członków i ich rodzin 4-miesięczny kurs oświatowy. Frekwencja jest b. liczna i utrzymuje się w granicach od 70 do 90 osób. Zajęcia odbywają się w dni świąteczne.

Nowe władze Zw. Weteranów. Odbyło się w Nieświeżu doroczne Walne Zgromadzenie Oddziału powiatowego Związku Weteranów Powstań Narodowych. W wyniku głosowania do władz Związku zostali wybrani: prezes Kondratowicz Jan wiceprezes — Kraszewski Jan, sekretarz — Mikuć Kazimierz, skarbnik — Iwanów Aleksy; członkowie zarządu: Pięgowski Wacław, Zdralewicz Jan, Pacewicz Włodzimierz, Chmielewski Belsław, Majójo Stefan, Raczewicz Adam; Komisja Rewizyjna: Sylwanowicz Kazimierz, Tomaszek Józef, Światłowicz Jerzy, Miksiwicz Józef i Chyliński Piotr.

Rozgrywki szachowe między Policyjnym Klubem Sportowym a Klubem gimnazjum im. Syrokomli w Nieświeżu zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem uczniów w stosunku 12:4. Na wyróżnienie z klubu gimnazjalnego zasługują Łukasiewicz i Łazarz, zaś z klubu policyjnego Skalik i Sierański.

WILEJSKA

Pododdział Zw. Strzel. w Świnie, gm. wiszniewskiej, urządził przedstawienie na tel. pomocy bezrobotnym.

Odegrano z dużym powodzeniem komedię „Jasełka drukowe”. Na przedstawieniu było około 100 osób, potem odbyła się zabawa taneczna.

DZIŚNIEŃSKA

Dekoracja zasłużonych. Na posiedzeniu Komisji Rolnej w dniu 17 bm. w Dokszycach starosta powiatowy dziękował za zasługi w pracy społecznej udekorował złotym Krzyżem Zasługi Zygmunta Węclawowicza z majątku Norwidpol oraz brązowymi Krzyżami Zasługi Annę Grudzińską — prezeskę Koła Gospodyń Wiejskich we wsi Borsuki i Aleksandra Kwintę — sekretarza Kółka Rolniczego we wsi Nieścierowszczyzna.

Postępy radiofonizacji. Według uzyskanych wiadomości urząd pocztowy w Głębokim w roku 1937 zarejestrował 426 odbiorników radiowych. W porównaniu do lat ubiegłych jest to b. znaczny przyrost radiosłuchaczy, bowiem do roku 1937 zarejestrowanych było tylko 218 aparatów.

Gm. krzywicka funduje karabin maszynowy

W Krzywiczach w pow. wilejskim utworzył się Komitet Zbiórki na ciężki karabin maszynowy, który ma być zakupiony wysiłkiem społeczeństwa gminy krzywickiej. Uroczyste przekazanie karabinu dla wojska nastąpi prawdopodobnie w dniu 12 lipca rb. w czasie dorocznego klermaszu w sąsiednim miasteczku Budstawiu.

Powódź w Rumunii

Obrazek z powodzi, która nawiedziła Rumunię w okolicach miasta Vacov, wskutek nagłej zmiany temperatury i roztopów śnieżnych. Wskutek powodzi w Vacov ewakuowały część ludności miasta Vacov. Komunikacja po ulicach miasta odbywa się łódkami.

Baranowicze już myślą o regionalnych audycjach radiowych

Budowa Radiostacji w Baranowiczach jest już na ukończeniu, to też sprawa regionalnych audycji w baranowickiej rozgłośni już budzi w miejscowym społeczeństwie żywe zainteresowanie.

Onegdaj była ta sprawa poruszana i szeroko omawiana na konferencji Oświaty Pozaszkolnej. Zabrał w tej sprawie głos starosta Karol Wańkowicz, przedstawiając obecnym potrzebę zorganizowania audycji, związanych z życiem terenu. W tym celu wskazane byłoby utworzenie odpowiednich zespołów, oraz opracowanie zagadnień z tym związanych w skali powiatu i województwa.

Wniosek ten wywołał żywą dyskusję, w wyniku której uznano, że sprawa radia wiąże się ściśle z akcją inscenizacyjno-chóralną, należy przeto stworzyć odpowiednią komisję do opracowania szczegółów. Po obszernej dyskusji, w której zabierali głos pp. starosta Wańkowicz, Stawowy, Jakobsche, Letowt, Czarnocki, Krążyński i inni, wyłoniono komisję w składzie pp. Stawowy, Terlecka, Stołyhnowa, Jakobsche, Miara, Krążyński, Koliubaj i Michałowski, która opracuje odpowiednie wnioski.

Wileńscy strzelcy witali „Strzelca” Łotwy — pana ministra Berzińskiego

Dn. 19 bm. z ramienia Zw. Strzeleckiego kpt. Piłtner Józef, komendant Podokręgu Wileńskiego wyjechał na spotkanie pana ministra propagandy łotewskiej Alfreda Berzińskiego, któremu towarzyszył w drodze do Wilna.

Pan Berziński, jako strzelec Łotewskiej Organizacji Strzelca zw. Aizsargi jest zaprzyjaźniony ze Zw. Strzeleckim w Polsce. Na granicy polsko-łotewskiej powitał pana ministra-Strzelca oddział Zw. Strzeleckiego Turmont ze swym komendantem na czele.

Na dworcu wileńskim powitał pana ministra korpus oficerów strzeleckich i Wilna. J. D.

3-dniowy kurs spółdzielczy w ZPOK

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet, kojarząc się z pobytu w Wilnie Instruktorce Ligi Kooperatystek p. Jadwigi Sochackiej, urządza 3-dniowy Kurs Spółdzielczy z następującym programem:

- 1) Podstawy ideowe i gospodarcze spółdzielczości — p. Jadwiga Sochacka.
- 2) Spółdzielnia Spożywców jako zrzeszenie gospodarstw domowych — p. A. Namieciński.
- 3) Stan i rozwój Spółdzielni Spożywców w Polsce (Wileńszczyzna) — p. A. Namieciński.
- 4) Liga Kooperatystek — p. Jadwiga Sochacka.
- 5) Prawa i obowiązki członków Spółdzielni Spożywców — p. Jadwiga Sochacka.
- 6) Produkcja spółdzielcza — p. A. Namieciński.

Kurs odbywać się będzie w lokalu Z.-P. O. K. przy ul. Jagiellońskiej Nr. 3/5 m. 3. w godzinach od 18-ej do 21-ej, w dniach: poniedziałek (24 bm.), wtorek (25 bm.) i środa (26 bm.). Wstęp wolny. Goście mile widziani.

Liczna frekwencja na czwartkowym wykładzie p. Sochackiej każe przypuszczać, że Kurs powyższy obudzi również wielkie zainteresowanie.

Nie utknęło na „Centroopale” nie utknęło chyba i na „Kresoopale”

„Centroopale” ofiarował 1,000 kg węgla a Fundusz Pomocy Bezrobotnym i wzywa firmę „Kresoopale” oraz inne do dalszych ofiar.

Afera 4 adwokatów

Wczoraj w procesie czterech adwokatów, oskarżonych o nadużycia na szkodę swolch klientów obywateli Rosji Sowieckiej i skarb państwa polskiego, biegł buchalterzy ba dali księgi „Fidutili”. Badanie to odbywało się w obecności oskarżonych i ich obrońców, zaś w nieobecności sędziów.

Dziś rozprawy nie będzie, ponieważ biegły nie zdążył zbadać całego materiału. (z)

KRONIKA

WILEŃSKA

— Przewidywany przebieg pogody na dzień 22 stycznia rb.

Chmurno z rozpodogzeniami — na pół nocy. Miejscami opady przy temperaturze dniem nieco powyżej zera. Na pozostałym obszarze kraju jeszcze lekki mróz.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Osrobramska 4); S-6w Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbutta (Sw. Jańska 2) i Zastawskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szanłyra (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

HOTEL „ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorządny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Hotel EUROPEJSKI
Pierwszorządny — Ceny przystępne.
Telefony w pokojach Winda osobowa

MIEJSKA.

— **Opłaty w sprawie odpisów orzeczeń Urzędu Rozjemczego.** Wobec likwidacji Urzędu Rozjemczego do spraw najmu lokali akta tego urzędu przekazane zostały do Archiwum Miejskiego. Ponieważ wiele osób zwraca się do Archiwum Miejskiego o wydanie odpisów orzeczeń Urzędu Rozjemczego, Magistrat ustalił opłatę od podań w tych sprawach w wysokości 2 zł. plus normalna opłata za poświadczanie odpisu orzeczenia. Po upływie okresu 3-letniego sprawy Urzędu Rozjemczego będą traktowane jako archiwalia, opłaty zaś będą pobierane od kwerend archiwalnych.

— **Zmniejszenie opłat za udzielenie informacji w biurze ewidencji ludności.** Magistrat postanowił obniżyć z dniem 1 kwiecień rb. opłatę za informacje adresowe, udzielane przez Wydział Ewidencji Ludności z 50 gr. do 30 gr. za każdą informację, z zachowaniem dotychczasowej opłaty (50 gr.) dla osób i instytucji prywatnych zamieszkanych.

— **Pertraktacje Magistratu z Kurją Metropolitalną o maj. Ponary.** Magistrat prowadzi z Kurją Metropolitalną pertraktacje w sprawie przekazania Kurii majątku Ponary i zlikwidowania wszelkich rozrachunków wynikających z dzierżawy przez miasto tego majątku, będącego przedmiotem sporu między Kurją a gminą.

W kilku zasadniczych punktach osiągnięto zgodę, natomiast w sprawie rozrachunku z tytułu przekazania budynków i związa-

W jakiej kolejności będą budowane Domy Ludowe

Władze miejskie ustaliły następującą kolejność budowy domów ludowych w Wilnie, a mianowicie: 1) przy ul. Kijowskiej, róg Archangielskiej; 2) w dzielnicy No Wy Świat, 3) w dzielnicy ul. Kalwaryjskiej, 4) w dzielnicy Antokol—Zarzecze i 5) w

dzielnicy Subocz—Markucie. Władze miejskie zwróciły się do Związku Miast Polskich z prośbą o nadesłanie dla celów orientacyjnych wykazu miast, w których są prowadzone miejskie domy ludowe.

WYSTAWA

„Piękno Wilna i Ziemi Wileńskiej”

Związek Propagandy Turystycznej w porozumieniu z Wileńskim Fotoklubem i Komitetem Radiofonizacji Kraju przystąpił do organizowania ogólnopolskiego konkursu wystawy fotograficznej p. t. „Piękno Wilna i Ziemi Wileńskiej”.

Wystawa zostanie otwarta na początku

sezonu letniego. Ma ona na celu przedstawić licznym odwiedzającym nasze miasto turystom, malowniczość i różnorodność tematów artystycznych, jakie spotkać można w Wileńszczyźnie.

Protoktorat nad wystawą łaskawie objął Wojewoda Wileński Ludwik Bociański.

Skazanie 5 członków „Falangi” wil. na areszt bezwzględny

Wczoraj w Starostwie Grodzkim rozprawa została sprawą członków Falangi wileńskiej, oskarżonych o urządzenie wielkiej demonstracji antyżydowskiej i pobicie kilku Żydów. Skazani zostali przywódcą Falangi wileńskiej Władysław Wis-

niewski na 14 dni bezwzględnego aresztu i członkowie tej organizacji Januszewski Romuald i Grażul Kazimierz na 10 dni bezwzględnego aresztu oraz Rymkiewicz Władysław i Paweł Dajnowski na 7 dni również bezwzględnego aresztu.

nych z tym kosztów rozbieżność w oszacowaniu i interpretacji przedwojennej umowy dzierżawnej jest b. znaczna, różnica między obrachunkiem dokonany przez wydział gospodarczy, a obrachunkiem przedstawionym przez Kurję Metropolitalną, sięga około 40.000 zł na korzyść Kurii. Magistrat ustalił wysokość dopłaty miasta na 15.000 zł. Pertraktacje prowadzone są w dalszym ciągu.

— **Zniesienie stoisk i straganów na Rynku Drzewnym i Zarzecznym.** Magistrat uchwałił znieść 68 stoisk i 56 straganów na Rynku Drzewnym oraz 11 straganów na rynku Zarzecznym. Stoiska będą zniszczone w lutym r. b., stragany zaś od 1 maja, tj. po upływie okresu wymówienia dzierżawy. Konieczność zniszczenia wyżej wymienionych straganów jest uzasadniona złym stanem tychże, uniemożliwiających dalszą konserwację, oraz niemożliwością utrzymania rynków w warunkach sanitarnych.

Jedenastcie straganów na rynku Zarzecznym, położonych wzdłuż jezdnii, od szeregu lat już jest zamkniętych z nakazu władz sanitarnych z uwagi na szczupłość miejsca na tym rynku zachodzi konieczność zniszczenia tych straganów i poszerzenia rynku dla furmanek.

— **Magistrat nabywa nową karetkę pogotowia.** Magistrat postanowił nabyć nową karetkę samochodową dla Pogotowia Ratunkowego. Wybór typu karetki dokonany zostanie komisyjnie.

— **O światło w wjeździe na Łukiszkach.** Zarząd Miejski wytoczył przeciwko Skarbowi Państwa powództwo o należność za prąd elektryczny, zużyty przez wjeżdżenie na Łukiszkach. Należność ta wynosiła na 1 grudnia r. ub. 39.000 zł. W związku z wniesieniem pozwu Min. Sprawiedliwości zwróciło się do Zarządu Miejskiego z propozycją wycofania sprawy z Sądu, przy czym Ministerstwo zobowiązało się pokryć należność w 3 miesięcznych ratach, począwszy od 1 stycznia 1938 roku Magistrat uchwałę tę zaakceptował i postanowił wycofać powództwo pod warunkiem jednak pokrycia przez Skarb Państwa kosztów sądowych w kwocie 633 zł.

AKADEMICKA

— **Sodalitę Marjańska Akademików U. S. B. w Wilnie.** Dnia 22 bm. o godz. 17 w lokalu własnym (Wielka 64) odbędzie się zebranie Sekcji Wyrobienia Wewnętrzznego z referatem ks. dr. Kaz. Kucharskiego p. t. — „Życie ludzkie przedłużeniem i dopełnieniem życia Zbawiciela Świata”.

Obecność członków obowiązkowa. Goście mile widziani.

WOJSKOWA

— **Najbliższe dodatkowe posiedzenie Komisji Poborowej** wyznaczone zostało na dzień 8 lutego. Komisja urzędować będzie w lokalu przy ul. Bazylińskiej 2. Stawić się winni wszyscy mężczyźni, którzy we właściwym czasie nie uregulowali swego stosunku do wojska.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— **„Ubezpieczenia społeczne”** pod tym tytułem, dr. Jan Boluszewicz, wygłosi odczyt w Chrześcijańskim Uniwersytecie Robotniczym, w Wilnie, przy ul. Metropolitalnej Nr. 1 — we wtorek dnia 25 stycznia 38 r. o godz. 19 (7 wiecz.). tamże zostanie wygłoszony odczyt p. t. „Czy człowiek pojedzie na księżyc” przez p. mgr. H. Chmielewskiego w czwartek dnia 27 bm. o godz. 7 wiecz. (z przeczecami).

— **Bazeność Ochotnicy Wojska Polskiego 1918—1920 r.** w niedzielę dnia 23 stycznia rb. o godz. 14-ej w sali przy ul. Zawalnej 15 odbędzie się odczyt na temat „Powstanie styczniowe”, oraz zebranie informacyjne Związku b. Ochotników Armii Polskiej. Zarząd Związku uprasza Kolegów o jak najliczniejsze stawiennictwo z rodzinami.

RADIO

SOBOTA, dnia 22 stycznia 1938 r.

6,15 Pieśń poranna. 6,20 Gimnastyka. 6,49 Muzyka z płyt. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Przerwa. 11,15. Audycja dla szkół. 11,43 Echa Szkolci. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Audycja życzeń dla dzieci wiejskich. 13,25 Koncert Orkiestry Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczyńskiego. W programie muzyka czeska 14,25 „Maż do asystencji” — humoreska Klemensa Junoszy. 14,36 Muzyka popularna. 14,45 Przerwa. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 „Baśń o Tysiąconogim” — słuchowisko dla dzieci. 16,15 Pieśni ludowe w wykonaniu Huculskiego Chóru. 16,50 Pogadanka aktualna. 17,00 „Poeta - powstaniec” (Mieczysław Romanowski) — szkic literacki Konrada Górskiego prof. USB. 17,15 Recital skrzypcowy Wacława Niemczyka. 17,50 Nasz program. 18,00 Wiadomości sportowe. 18,10 Co się dzieje w Wilnie? — pogadanka Mieczysława Limanowskiego. 18,20 „Chłopcy malowani” — audycja słowno - muzyczna. 18,50 Program na niedzielę. 18,55 Wileńskie wiadomości sportowe. 19,00 Audycja dla Polaków za granicą. 19,50 Pogadanka aktualna. 20,00 Polska Kapela Ludowa. 20,45 Dzieńnik wieczorny. 20,55 Pogadanka aktualna. 21,00 „Pożary wstają z popiołów” — w 75 rocznicę powstania styczniowego. 21,20 Muzyka rozrywkowa. 22,50 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,00 Tańczymy. 23,30 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, dnia 23 stycznia 1938 r.

8,00: Sygnał czasu i koleda. 8,05: Dziennik por. 8,15: Gazetka rolnicza. 8,25: Inform. dla Ziemi Płn.-Wschodn. 8,40: Muzyka. 9,00: Transmisja nabożeństwa. 11,00: Sully orkiestrowe. 11,57: Sygnał czasu. 12,03: Poranek symfoniczny. 13,00: „Ognisko wiedzy o Kresach” — felieton J. Wyszomirskiego. 13,10: „Prawo krwi” — fragment noweli E. Orzechowej p. t. „Oficer” — czyta A. Mrongowius. 13,30: Muzyka. W przerwie: monolog: „Obiad u młodej pani”. 14,45: Audycja dla wsi. 15,45: „Słodka Francja” — repertaż z płyt Barbary Piwockiej. 16,05: Transmisja ze Złotu śpiewaczego na Śląsku Opolskim. 16,45: „Anielica i życie” — powieść mówiona H. Boguszewskiej. 17,00: Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego. 17,50: Chwila Biura Sądów. 18,00: Komedia A. Fredry „Zemsta”. 19,35: Wieczorynka „Hula! dusza!” 20,30: Program na poniedział. 20,35: Wil. wiad. sportowe. 20,40: Przegląd polityczny. 20,50: Dz. wieczorny. 21,00: Wiadom. sportowe. 21,15: „Ta-jo!” — wesola audycja. 22,00: Opowieść o Beethovenie — „Tak stuka 105”. 22,40: Hold młodzieży i wojska Wełeraum 1863 roku, po czym ostatnie wiadomości. 23,00: Koncert wieczny. 23,30: Zakończenie.

Wiadomości radiowe

SOBOTNI KONCERT POŁUDNIOWY ORKIESTRY WILEŃSKIEJ.

W sobotę, 22 stycznia o godz. 13,35 w cotygodniowym koncercie południowym Orkiestra Wileńska pod dyr. Władysława Szczyńskiego wykona program, poświęcony muzyce czeskiej. W programie uwertura do op. „Sprzedana narzeczona” — Smetony i mało znane polskim słuchaczom utwory Suka, Juracka, Mraczeka i Weinbergera.

WIECZORNICA K. O. P.

Wieczornica Kopistów p. t. „Chłopcy malowani” z udziałem orkiestry KOP nadana będzie dn. 22 bm., w sobotę o godz. 18,20. Zopowiadać będzie, jak zawsze ks. dr. Piotr Siedziwski.

Zawody szermiercze

W dniach 21 i 22 stycznia br. odbywają się zawody szermiercze o mistrzostwo Garnizonu i WKS „Smigły”.

Finał walk w szabli i szpadzie odbędzie się w dniu 22 bm. w sali Ośrodka Wych. Fiz. ul. Ludwisarska Nr. 4 od godz. 8 rano. Wstęp wolny.

Pierwszy krok na nartach

W wiecznej trosce

Tragiczna dola chałupniczym była już niejednokrotnie omawiana. Nabiera ona jednak swojej specjalnej wymowy dopiero przy bliższym zętknięciu się z jednym z największych ośrodków chałupniczych w Brzeziarach, których właściwe oblicze ukazuje nie wynek o ładnych, choć tandetnie budowanych domach, stwarzających pozory dostatku, ale bocznicę — ul. Św. Anny, Reformatorskiej czy Sienkiewicza. W ich drewniakach gnieździ się przytłaczająca większość ludności tego powiatowego, o 13 tys. mieszkańców, miasta, gdzie co krok spotyka się ślady nędzy i koślawy napis, określający właściwy Brzeziinom rodzaj wykonywanego rzemiosła — krawiec.

Wiosną, przez otwarte okna dochodzi warkot maszyn do szycia i wypełnia ciasne uliczki — teraz, w okresie martwego sezonu, warsztaty stoją przeważnie pustka. Brzeziny przestały pracować na eksport, a zamówienia trafiają się tylko dorywczo, powodując taką licytację zarobków w dół, że płaca osiąga fantastycznie niski poziom, za uszyte np. pary spodni otrzymuje chałupnik doświadczenie 40 gr., kamizelka, w najlepszym przypadku, oceniana jest już na 30 gr., a chłopak-prasowacz za 16 godz. dostaje zaledwie 60 gr.

Szybkość pracy wywołana jest nie jej na waleń ale koniecznością wyciągnięcia jak największego zarobku. Wechodzą do izby krawca, Urbańskiego np., specja od szycia spodni. Pracują tam trzy córki, żona i trzech czeladników, bo dopiero w takim zespole można w ciągu 16 godzin uszyć przynajmniej 40 par spodni, co zapewnia względnie duże, jak na tamtejsze stosunki, wynagrodzenie — po całodziennym harówce wypada „na głowę” 1,80 zł. i to wypłacane w skąpych ratach.

Pracują w izbie, która służy za warsztat, kuchnię i mieszkanie, gromadzą na swej małej przestrzeni 13 osób. Wieczorem, ko-

peć z lampy naftowej zatyka gardła w braku powietrza, a dym z żelazka, opalanego węglem, wyciska lzy z zaczerwienionych oczu. Czy możecie sobie wyobrazić wygląd tych ludzi i czy zdajecie sobie sprawę, ile nieustannego kłopotu z ich zdrowiem ma lekarz domowy, ile energii i wysiłków trzeba włożyć w pracę, często marniejącą w takich warunkach? Życie Urbańskich sprowadza się wyłącznie do szycia i wiecznej troski o pracę — zatracca się w nich poczucie rzeczywistości, sensu życia do tego stopnia, że na pytanie: Jak ze zdrowiem? — odpowiada: nie mogę narzekać — choć mu dzieci po kątach zanoszą się kaszlem, żona cierpi na bóle krzyża, a dorosłe córki mają żółtawą anemię. Trzeba dopiero, by lekarz domowy, wezwany z powodu obłożnej choroby, odkrył ich rzeczywisty stan zdrowia, by leczył, wysyłał do szpitala czy sanatorium — wtedy dopiero choć trochę się zmienia. Urbański — to nie wyjątek, to przeciętny mieszkaniec chałupniczych Brzezin, którym, od 1928 r. równocześnie ze spadkiem zarobków i obniżeniem się pod każdym względem poziomu życia, zaczęła już nieodłącznie towarzyszyć serdeczna kuma nędzy — choroba: artretyzm, reumatyzm, gruźlica, jaglica, choroby weneryczne. Brzeziny prócz pracy po trzebują przede wszystkim lekarza, by przeciwdziałać kłeskom, wywołanym nie tylko niską stopą życiową, ale brakiem zdrowotności tego miasta biedy.

Obecnie, wspólnym wysiłkiem Zarządu Miejskiego i Ubezpieczalni Społecznej powstanie na wiosnę w Brzeziarach nowy ośrodek Zdrowia, na którego terenie działać będą: przychodnia przeciwgruźlicza, jagliczna, weneryczna, gabinet dentystyczny i Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem. Ponadto Ubezpieczalnia Społeczna przydzieliła na teren miasta drugiego lekarza domowego, wzmacniając tym opiekę lekarską. Chałupnicze Brzeziny sposobią się do walki z chorobami.

Rozrywki umysłowe

Mija rok odkąd dnia 23 stycznia 1937 r. ukazał się pierwszy raz Dział Rozrywek.

W ciągu tego czasu zdobyliśmy wielu przyjaciel, którzy żywo interesują się naszym działem przysyłając własne zadania lub też rozwiązania.

Na tym miejscu dziękujemy im wszystkim i zarazem prosimy aby nadal narzyl nas swą łaskawą współpracą.

Chętnie usłyszymy o możliwych innowacjach jako też prosimy o nadsyłanie swych cennych uwag o istniejących niedociągnięciach Działu.

Kierownik Działu przyjmuje w piątek (2—1).

NASZE PRZEDMIEŚCIA I OKOLICE.

Szarady z cyklu „Rozkosze zimowe”.

(7 punktów).

I.

Kłóż nie zna okolic Czwór-wspak sześć-dru-

glego, tych wzgórz i polanek otoczonych lasem,

tych wzgórz, co wilnianom wydają się

czasem przepyszną koroną wieńczącą skroń jego?..

— zwłaszcza gdy pierwsze-pięć i sześć śnieg

w zimie

naszych pięknych lasów potężne konary

i etuli wzgórz, doliny i jary, —

schowaj się Riviero słoneczna i Krymiel..

Sportowej tętny pierwszy-trzeci-czwarty

do ruszenia w pole przynagla narcyzy,

By Całość odwiedzić dziś każdy z nas marzy,

gdyż szlak śnieżnej bieli każdemu otwarty.

—

Po trzeciej i piątej gdy zjedli dziś rano

(szóstego-drugiego ja wolę nad karpie!)

każdego narcyza ochota już szarpie,

by hasać po wzgórzach tych wreszcie mu

dano.

Dziadek z Bakszty.

(d. c. n.)

DO MŁODYCH...

Szarada.

4 punkty, ul. p. Kitowski.

Carpe diem! Używaj świata

Póki młode służą Ci lata,

Zanim RAZ wspak ciało Twe stoczy

Nim Kostucha zajrzy Ci w oczy!

Carpe diem! — uczył Horacy...

A jeśli DWA-TRZY trapi Cię pracy

śmiej się! Nie zwieje. Praca nie wrona,

Wzwyż swej możliwości nikt nie dokona.

Teraz jest CAŁY RAZ świecie —

Więc inną służę Ci rada:

Nie daj się jeno złapać kobiecie,

Jeśli nie chcesz zaznać się z zdradą.

Ładź jak motyl, co z kwiecica

le się uda wysie słodczy,

A że kwiatów dużo RAZ świecie

Rwij jel! — autor tego Ci życzy.

ZADANIA RACHUNKOWE.

Jakie liczby pomnożone przez się dadzą w iloczynie 17?

KRYPTOGRAM.

3 punkty, ul. p. Kitowski.

Z podanych wyrazów wybrać po trzy sąsiadujące litery, które czytane jednym ciągiem dadzą rozwiązanie.

Wyrazy: HIPOKRYTA
SYMPTOMAT
FOTOGRAF
KOMNATA
JUBILER
ZAWILEC
SKARABEUSZ.

KWADRATY MAGICZNE.

Ułożył p. Pleskaczewski z Żupran.

(po 3 punkty).

I.

- 1) Nazwa tańca
- 2) Kwiat doniczkowy
- 3) Zarządzenie wzbraniające
- 4) Skupienie myśli, zwrócenie uwagi
- 5) Targowisko (wspak).

II.

- 1) Utwór muzyczny
- 2) Imię żeńskie
- 3) Wyczyn bandytów
- 4) Drugi zbiór siana
- 5) Bezokolicznik (= wysłać pocztą paczkę lub telegram).

ROZWIĄZANIA NADEŚLALI:

z Wilna

Pp. Jot. Es, Czarski, Borski W., Korytyńska, E.K., Klemmowa E., Kłyszajko J., Matwiejow P., Juchniewicz A., Perlicki Z., Kałida W., Wołczak, Sowa F.

Spzoza Wilna:

Pp. Jot. Es, Czarski Borski W., Koroz Żyrmun, Nowakowski z Bastun, Maniecka z Ostroża, Gudanova z Lidy, Skinder H. z Szalewa, Lasmanowicz S. z Landwarowa, Lułkowa W. z kol. Sokoly, Wróbel A. z Żyrmun, Sulek S. z os. Kulpy.

NAGRODY ZA NAJWIĘKSZĄ ILOŚĆ PKT. otrzymani:

Pp.: Kłyszajko z Wilna, Perlicki Z. z Wilna Piotrowska S. z Worotyńca, Matwiejow Piotr z Wilna.

Przez losowanie:

Pp.: Kitowski z Żyrmun, Gudanova W. z Lidy, Lasmanowicz S. z Landwarowa.

MROZOL - „Gąsecki”

Oryginalna maść MROZOL „Gąseckiego” skutecznie usuwa zaczerwienienia, obrzęk oraz znakomicie leczy ranki i owrodzenie powstałe na skutek ODMROŻENIA.

Aktualności kulturalne

„Sroda” o van Goghu

P. konserwator Piwocki należy do tych niezbyt licznych historyków sztuki, którzy pośród zrutynizowanej pracy zawodowej umieją strzec i pielęgnować swoje osobiste upodobania artystyczne. O Vincencie van Goghu znakomitym malarzu francuskim (pod którego wpływem ukształtowało się n. b. malarstwo Stanisława Wyspiańskiego!) mówił na „Srodzie Literackiej” z takim wkładem zainteresowania i stosunku osobistego, że mimo spokojnej i obiektywnej formy odczytu „temperatura uczuciowa” prelegenta udzieliła się słuchaczom w znacznej mierze. Zmierzając od człowieka do sztuki naszkicował prelegent atmosferę nieco purytańskie go domu, przesiąkniętego tradycjami starego mieszczaństwa, z którego wyrósł młody Vincent, niedorzeczny pracownik handlowy, kan dydat na pastora i misjorzana, a w końcu włóczęga. Trzeba było wielu lat, żeby młody człowiek zupełnie do życia nieprzygotowany, zrozumiał, że powołaniem jego jest sztuka. Na szczęście miał dobrego ducha opiekuna w postaci brata, którego przyjaźń i pomoc moralna pozwoliły Vincentowi nie zmarnować życia.

Początki jednak były trudne. Ani w Hollandii, w pracowni malarzkiej swego kuzyna, ani potem, na studiach (finansowanych stale przez brata) akademickich długo nie zagrzał miejsca. Porywy buntu, — jakby pierwsze pronuncjamenta przyszłego szaleń stwa — gnają go do pracy samodzielnej. — Minał już pierwszy okres jego malarstwa, tzw. okres czarno-biały, kiedy to ulegając zdecydowanie tradycjom realistycznym malarstwa swej ojczyzny utrwalał na płótnie wspomnienia nędzy oglądanej za czasów wło czegostwa. Teraz ulega van Gogh malarstwu impresjonistów, studiuje teorię barw, tworzy nawet swoją własną, pragnie koloru, goni

za kolorem na południe Francji. Jest już znany w kręgu znakomitości malarzskich (ale tylko tam: — za życia zdołano sprzedać je den zaledwie jego obraz...), przyjaźni się ze starszym od siebie, bardziej zreflektowanym Gauguinem. To są najlepsze jego lata.

Rychło jednak dochodzi do nowych spię rzeń wewnętrznych. Instykt człowieka pół nocy, przejawiający się m. in. w stopniowym oddalaniu się od impresjonistów i pow rocie do pierwotnych swych założeń artysty cznych — gra w tej dramatycznej psychice z narastającą chorobą. Dyskusje malarzkie z Gauguinem przechodzą w gwałtowne sprze czki, zakończone próbą zamachu na życie przyjaciela, oraz obcięciem sobie ucha brzyt wą w ataku furii. Uratowano nieszczęśliwe go, umieszczono go w sanatorium, gdzie wo li wraca do równowagi. Maluje dużo, wy powiadając się tak pełnie, jak nigdy przed tym. Jego autoportret z obandażowaną jesz cze głową, oraz portret lekarza pod którego opieką znajdował się w tym okresie są wstrząsającymi dokumentami artystycznego wysiłku poznania wewnętrznego wroga i po rachunku z sobą. Ostatecznie choroba jed nak zwycięża. Vincent van Gogh umiera na rękach brata, w 1890 r., z pierwszą przeszytą kulą samobójczą...

Ta historia życia genialnego artysty, zna na o tyle dobrze, że zostały liczne listy ma larza do brata, odzwierciedlające jego stan ducha i przeżycia artystyczne — była w pre lekcyj dr. Piwockiego tem tylko do historii sztuki van Gogha, ilustrowanej licznymi re produkcjami jedno- i wielobarwnymi, oraz analizowanej w związku z ówczesnymi pra dami w malarstwie francuskim.

Prelekcja nagrodzona została długo nie milknącymi oklaskami.

Reakcja kół literackich wobec napaści na Słonimskiego

Jak się dowiadujemy Melchior Wańko wicz i Zygmunt Nowakowski zawiadomili redakcję tygodnika „Kronika Polski i Świa ta”, że nie mogą dłużej współpracować w tym piśmie, gdyż jego odpowiedzialnym re daktorem jest Iphorski.

Obaj literaci zażądali zwrotu złożonych już w redakcji „Kroniki” rękopisów.

Anonsy „Kroniki” zapowiadały również

współpracę Adolfa Nowaczyńskiego. Spodzie wać się należy, iż pisarz ten (na którego na paść wywołał niegdyś tak silną reakcję świa ta literackiego) odetnie się również zdecydo wanie od współpracy z „redaktorami” tego pokroju znanego nam dotąd raczej z humo resek Marka Twaina i amerykańskich fil mów kryminalnych, niż z krontki literackiej.

DOSKONAŁE DOMOWE OBIADY

Bez dopłaty za usługę. Wesole wieczory.
Ceny obniżone w związku z reorganizacją.

Zaprasza „Dworek Kresowy”
swoich Kochanych Gości

Tragiczny wypadek na Porubanku

Tragiczny wypadek wydarzył się wczoraj na Porubanku w cegielni Milejkowskiego. Oberwała się część urwiska i zwały ziemi zasypały jednego z robotników, Józefa Szawrejko, zam. w pobliskiej wsi

Nowosiołki.

Zanim nieszczęśliwego odkopano, już nie żył.
Tragicznie zmarły robotnik liczył 28 lat.

Zbrodnia na tle zatargu o ziemię

W miasteczku Bielica, pow. lidzkiego 21 hm. na tle zatargu o podział majątku Jan Kelnik, mieszkaniec Bielecy zabił wystrzałem z rewolweru swego szwagra Karłukiewicza Adama

oraz żonę jego Bronisławę.
Zabójcę ujęto. Na miejsce zbrodni wyjechał komendant powiatowy policji.

Brat i siostra w płomieniach

Wczoraj koło godziny 11 w noey w mieszkaniu Babinowiczów przy ul. Sadowej 3 wybuchł prymus. Paląca się nafta oblała Rachele Rabinowiczównę, która ogarnięta została płomieniami.

Na widok płonącej siostry pośpieszył z

pomocą brat jej Owsiej, który po chwili również stanął w płomieniach. Krzyki ofiar zwały sąsiadów, którzy ugasił „żywe pochod nie”.

Pogotowie ratunkowe skierowało poparzo nych do szpitala.

CASINO Początek o godz. 2-ej. Kolosalny sukces!
Harry Baur JEJ PIERWSZY BAL

Kino MARS Ostatnie dni
Następny program **RYCERZE PUSTYNI**
BYŁAM SZPIEGIEM

Nowa książka o Litwie

Nakładem „Roju” wyszła z druku książka Tadeusza Kałelbacha p. t. „Za litewski m murem”. Jest to zbiór artykułów, drukowanych przez autora w prasie na tematy litewskie na przestrzeni lat 1933—1937.

Dwa nagłe zgony

Wczoraj zanotowano w Wilnie dwa nagłe zgony: Przy ulicy Trawnej 27 zmarł nagle Ka zimierz Wieczorkowicz, lat 69. Przy ul. Stycznolowej 8. zmarł nagle 70 letni Jakób Jaro siecki. (c)

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że czeladnik rzeźnicki Ignacy Woźniak, stanu wolnego, zamieszkały w Baranowiczach, ulica Szosowa 199, syn rentobiorcy Piotra Woźniaka i jego małżonki Marianny z Kaczmar-ków, zamieszkałych w Krotoszynie, ulica Kałiska 53; Maria Cierniewska, stanu wolnego, bez zawodu, zamieszkała w Krotoszynie, ul. Kałiska 72, córka murarza Konstantego Cierniewskiego i jego małżonki Marianny z Le-czykiewiczów, zamieszkałych w Krotoszynie, ulica Kałiska 72 — pragną zawrzeć związek małżeński.

Krotoszyn, dnia 19 stycznia 1938 r.
Urządnik stanu Cywilnego
w zastępstwie: **Michalek.**

NERWOL
CHEMIKA DR. FRANZOSA
NACIERANIE
STOSUJE SIĘ PRZY:
REUMATYZMIE
KŁUCIEM Z POWODU PRZEZIEBIENIA
POSTIZALE JSCHIASIE I T. P.
DO WĄBYCIA W ARTEKACH
WYRÓB I GŁÓWNA SPRZEDAŻ
APTEKA MIKOLASCHA
LW 6 W KOPERNIKA 1

LEKARZE

DOKTOR MED.

J. Piotrowicz-Jurczenkowa
Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR

Blumowicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłocowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje o dgodz. 9—1 i od 3—8.

DOKTOR

Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od godz. 9 i 5—8 w.

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kołiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska 28 m. 3, telefon 77.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 ran do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

M. Brzezina

masaż leczniczy i elektryczny. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

Handel i Przemysł

GUSTOWNE SUKNIE balowe, wizytowa wieczor, płaszcz zimowe W. NOWICKI Wilno, Wielka 30. Wytw. galant. trykotaż, bielizna.

RÓŻNE

UWAGA! Zamieniamy zużyta męską gar derobę na najmłodniejsze pierwszorzędną męską bieliznę. W. Pohulanka Nr 14 m. 21, tel. 19.00 od 8—10 i 3—6.

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA

„ZNICZ”

WILNO, BISKUPIA 4, TEL. 3-40

Wykonuje wszelkiego rodzaju

roboty w zakresie drukarstwa

PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Tylko jutro w niedzielę nieodwołalnie ostatni dzień
Początek o godz. 12-ej. — **Polski film dla wszystkich**

AN KRÓLOWA
PRZEDMIEŚCIA

W poniedziałek
„SZESNASTOLATKA”

HELIOS **Kościuszk**
Ceny normalne **pod Racławicami**

Nad program: **Atrakcja kolorowa i aktualna.** Początek o godz. 4—6—8—10.15

Sala kina „MARS”
Ostobramska 5

Dziś, w sobotę 22 stycznia
Wspaniała karnawałowa
ZABAWA TANECZNA

Pierwszorządna orkiestra. Wspaniały bufet. Moc niespodzianek. Początek o g. 11-ej w.

Chrześcijańskie kino Pierwszy raz w Wilnie wspaniały aktualny film przeciw-szpieg
SWIATOWID! »ZDRAJCA«

W rolach głównych asy ekranu: **Lida Baarowa i Willi Birgel.** Baczność! Szpieg wesy Nad program: Aktualia Początki seansów 5, 7 i 9 W niedz. i święta od 1-ej

DGNISKO Dziś **Gita Alpar** w jej największej operetce filmowej
Ta albo żadna

W roli męskiej **Max Hansen.**
Nad program **UROZMAICONE DODATKI.** Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrachun 25, Wilno 1
Centrala — Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4.
Redakcja: tel. 79—godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35
Lida, ul. Górnianka 8, tel. 166
Baranowicze, ul. Ułańska 11
Przedstawiciele: Kleck, Nieśwież, Słonim,
Szczuczyn, Stolpce, Wołożyn, Wilejka, Grodno,
3-go Maja 6

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnieniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł. z odbiorem w administracji zł. 2,50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2,50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr, za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redak. i komunikaty 60 gr, za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-cio lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19